

Sekretariát Akreditační komise
odbor vysokých škol MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
☎ 234 811 488 / fax: 257 193 351, e-mail: smrckaj@msmt.cz

Výroční zpráva Akreditační komise za rok 2009

březen 2010

zpracovali Jiří Smrčka
Jan Dvořák
Jana Koziolová

Výroční zpráva Akreditační komise za rok 2009

I. Úvodní část

Zákonné vymezení

Akreditační komise (dále jen „AK“) je zřízena v souladu se zákonem č.111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). Činnost AK je upravena zejména v osmé části tohoto zákona. Způsob jednání AK a jejich pracovních skupin upravuje statut AK, který schválila vláda České republiky usnesením č. 744 ze dne 28. července 2004.

Podle čl. 4 statutu AK každý rok zveřejňuje výroční zprávu, která obsahuje výsledky hodnocení, přehled stanovisek AK a další přijaté závěry.

Poslání AK

AK pečuje v souladu se zákonem o vysokých školách o kvalitu vysokoškolského vzdělávání a všestranně posuzuje vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost vysokých škol. Za tímto účelem vydává stanoviska k žádostem o akreditaci studijních programů a oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem, hodnotí činnost vysokých škol a kvalitu akreditovaných činností a následně zveřejňuje výsledky hodnocení, vydává stanoviska ke zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení fakulty veřejné vysoké školy, k udělení státního souhlasu pro právnickou osobu, která chce působit jako soukromá vysoká škola, k určení typu vysoké školy a v neposlední řadě zaujímá stanoviska k záležitostem z oblasti vysokého školství, s nimiž se na ni obrátí ministr školství, mládeže a tělovýchovy.

II. AK, stálé pracovní skupiny a sekretariát

Složení AK

AK je složena z 21 členů jmenovaných vládou České republiky. Členové Akreditační komise jsou jmenováni na dobu šesti let; jmenování mohou být nejvýše na dvě funkční období. Jelikož při prvním jmenování členů AK vláda určila jména jedné třetiny členů, jejichž funkční období skončí po dvou letech, a jedné třetiny členů, jejichž funkční období skončí po čtyřech letech, dochází v sudých letech k pravidelné obměně části členů AK.

V roce 2009 došlo k následujícím změnám ve složení AK:

V květnu roku 2009 zemřel místopředseda prof. Ing. Milan Sojka, CSc.

Až do konce roku zůstala pozice místopředsedy neobsazená a AK měla jen 20 členů.

AK pracovala v roce 2009 v tomto složení:

Předsedkyně:

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.

Místopředseda do května 2009:

prof. Ing. Milan Sojka, CSc.

Členové

Jmenný seznam členů Akreditační komise v roce 2009 - viz přílohy.

Struktura stálých pracovních skupin

AK pro odbornou přípravu svých jednání zřizuje poradní pracovní skupiny, jejichž struktura odpovídá jednotlivým oblastem akreditovaných činností. Tyto stálé pracovní skupiny se zabývají především odbornou přípravou pro posouzení předkládaných žádostí o akreditaci studijních programů a oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem.

V roce 2009 došlo k redukci počtu stálých pracovních skupin z 21 na 20. Z důvodu efektivnosti činnosti byla sloučena stálá pracovní skupina pro geologii a stálá pracovní skupina geografii do jediné stálé pracovní skupiny pro geovědy.

Přehled stálých pracovních skupin v roce 2009 - viz přílohy.

Složení pracovních skupin

V roce 2009 se zapojilo do činnosti stálých pracovních skupin 254 osob. V naprosté většině členové pocházeli z vysokoškolského prostředí, dále především z Akademie věd České republiky, dalších výzkumných institucí a praxe.

Přehled počtů členů stálých pracovních skupin AK podle institucí v roce 2009 – viz přílohy

Činnost sekretariátu AK

V souladu se zákonem o vysokých školách činnost AK materiálně a finančně zabezpečuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Administrativní a technické zajištění činnosti AK má na starosti Sekretariát AK, který je organizační jednotkou skupiny pro výzkum a vysoké školství Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, odboru vysokých škol. V roce 2009 byl sekretariát AK tvořen pěti pracovníky. Tento stav ještě stále neodpovídal stavu v roce 2006, kdy na sekretariátu bylo 6 pracovních míst (a to navzdory neustálému zvyšování požadavků na činnost sekretariátu v souvislosti se zvyšováním nároků na činnost AK).

V roce 2009 se vedle stávajících činností musel sekretariát zabývat úkoly vyplývajícími z naplňování *Standardů a směrnic pro zajišťování kvality v Evropském vysokoškolském prostoru*. Zvýšení standardních úkolů sekretariátu představovala mimo jiné náročná příprava vnějšího hodnocení Akreditační komise v první polovině roku 2009.

Sekretariát AK vedl v roce 2009 Jiří Smrčka.

III. Činnost AK v roce 2009

Hodnocení vysokých škol

Akreditační komise realizovala v souladu s § 84 odst. 1 písm. a) zákona o vysokých školách v roce 2009 celkem 17 hodnocení vysokoškolských institucí

(z tohoto 10 hodnocení bylo uzavřeno a projednáno na zasedání AK v průběhu roku 2009). Některá hodnocení se zaměřovala na kvalitu činnosti vysokých škol (tzv. institucionální hodnocení), jiná na kvalitu akreditovaných činností. Hodnoceny byly jak neuniverzitní vysoké školy, tak vysoké školy univerzitní a jejich součásti. Za zvláště náročná je třeba považovat hodnocení, v rámci kterých došlo k průřezovému srovnávání určitého typu akreditovaných činností, např. hodnocení doktorských studijních programů na uměleckých vysokých školách. V rámci tohoto hodnocení se AK zabývala otázkou poměru teoretické a samostatné tvůrčí složky u doktorských studijních programů z oblasti umění.

Všechna hodnocení vysokoškolských institucí a jejich akreditovaných činností probíhala standardním způsobem v souladu se statutem AK. Zprávy, které byly výsledkem hodnocení, byly projednány na zasedání AK za účasti představitelů hodnocených institucí a jsou zveřejněny na webových stránkách AK.

Při hodnocení se AK setkávala s následujícími nejčastějšími obecnými problémy: 1) neschopnost provést vlastní vnitřní reflexi (způsobena buď snahou odmítat realistické vidění skutečnosti, nebo snahou úmyslně zakrývat nedostatky), 2) zaměňování příčin a následků (za tradiční příčinu problémů v oblasti personálního zabezpečení a výzkumné činnosti hodnocené instituce uvádějí absenci magisterského či doktorského programu, přitom nejde o příčinu, ale o důsledek), 3) prezentace tvůrčí a výzkumné činnosti, kterou zaměstnanci instituce realizovali v rámci svého úvazku na jiných pracovištích, za doklad kvalit vlastního pracoviště, 4) snaha řešit nedostatečnou publikační činnost zakládáním vlastních periodik (s cílem být na seznamu RVVaI) či vlastních nakladatelství, 5) podceňování analýzy dlouhodobých trendů (například vývoj věkové a kvalifikační struktury pedagogů), 6) nedostatečně rozvinuté vnitřní kontrolní mechanismy (směrem k transparentnosti procesů).

Jistou nevýhodou hodnocení je falešné očekávání, že výstupem bude srovnání vysokých škol a jejich fakult (stanovování pořadí či „žebříčku“). Hodnocení AK se však nezaměřuje na stav (které pracoviště je aktuálně v určitém kritériu lepší a které horší), ale na proces (jaké trendy na jednotlivých pracovištích probíhají a co je třeba změnit, aby pracoviště bylo konkurenceschopné a aby kvalitně zabezpečovalo vzdělávací a s tím spojenou tvůrčí a výzkumnou činnost).

Podobně jako v předchozím roce snažila se AK v roce 2009 propojit hodnocení vysokoškolské instituce s vydáváním stanoviska k prodloužení platnosti akreditace uskutečňovaných studijních programů. Propojení hodnocení s akreditacemi považuje AK se velmi efektivní a smysluplné, neboť jí umožňuje lépe vnímat studijní programy v rámci konkrétního vysokoškolského prostředí a posuzovat jednotlivé studijní programy a jejich obory ve vztahu k ostatním. Pro vysokoškolskou instituci znamená toto propojení přínos při snižování administrativní zátěže, zároveň se posiluje koncepční rámec a o akreditacích se uvažuje v dlouhodobějším horizontu a v kontextu celé instituce.

Významnou pozornost věnovala AK hodnocení poboček vysokých škol (tj. detašovaných pracovišť mimo sídlo vysoké školy, na kterých je uskutečňována vzdělávací činnost). AK zjistila, že studijní programy jsou zde často realizovány v rozporu s podmínkami, za kterých byla akreditace udělena. K nejvýznamnějším patří následující nedostatky:

1) Nedostatečné personální zabezpečení. Na pobočkách vyučují pedagogové ze sídla vysoké školy často pouze ve velmi omezené podobě. Vyučující jsou obvykle získávání

z regionu, ve kterém pobočka působí. Řada pedagogů pochází ze středních škol, místních vysokých škol a praxe. Kvalifikace a odborná činnost vyučujících neodpovídá nárokům na personální zabezpečení studijních programů. Často se navíc jedná pouze o externisty, s nimiž je uzavírána dohoda o provedení práce.

2) Nedostatečné informační zabezpečení. Pobočky zajišťují obvykle přístup pouze k základním učebním pomůckám. Studenti nemají na pobočkách přístup k periodikům svého oboru (a to jak domácím, tak zahraničním). Skutečnost, že se v rámci vysokoškolského studia spokojují s běžně dostupnými zdroji na internetu a učebními texty (případně zdroji, které naleznou v souvislosti s výkonem svého povolání) znamená, že nezískávají základní návyky odborné práce a zvykají si pracovat s lehce dostupnými, ale zároveň většinou nekvalitními zdroji.

3) Nedostatečná související tvůrčí a výzkumná činnost. Na pobočkách se nerealizuje téměř žádná tvůrčí činnost, což přímo souvisí s vysokým procentem externistů, kteří zajišťují výuku na pobočkách. Vyučující se zapojují do tvůrčí činnosti v sídle školy jen v případech, jde-li o vyučující, kteří zároveň působí v sídle školy. Tím dochází k tomu, že studenti nejsou zapojováni do odborné činnosti pracoviště, což je neudržitelné především tam, kde je realizováno magisterské studium. Neexistencí související tvůrčí a výzkumné činnosti získává vzdělávací činnost na pobočkách výrazně středoškolský charakter.

4) Nedostatečná úroveň kvalifikačních prací. Obhájené bakalářské nebo diplomové práce často neodpovídají nárokům na charakter těchto prací. Projevuje se v nich nedostatek odborných zkušeností vedoucích prací (pedagogové, kteří nevykazují žádnou vlastní publikační činnost, mohou jen obtížně vést studenty k odborné práci) – minimální poznámky, citace ze sekundární literatury typu slovníky či internet. Vedení bakalářských a diplomových prací na pobočkách s absolventskými ročníky je kumulováno do rukou jen několika pedagogů, z čehož vyplývá nedostatek prostoru se studentům věnovat.

5) Nedostatečné technické zabezpečení. Pobočky často fungují jako samostatné jednotky. Prostředí ve většině poboček je výrazně středoškolské a nemotivující.

Na základě těchto zjištění bude AK nadále věnovat zvýšenou míru pozornosti hodnocení kvality akreditovaných činností na pobočkách. Zároveň upozorňuje na nutnost regulovat jejich extenzivní rozvoj. Samostatným problémem je pak uskutečňování studijního programu mimo území ČR (pobočky v zahraničí). Zde je podle názoru AK takřka nemožné dosáhnout toho, aby byl studijní program uskutečňován za stejných podmínek, za jakých byl akreditován.

Nově se AK zaměřila na hodnocení průběhu státních rigorózních zkoušek. Stalo se tak v souvislosti s hodnocením akreditovaných činností Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni. Toto hodnocení ukázalo na nutnost sledovat nejen obecné ukazatele zabezpečení kvality, ale věnovat se i administrativně technickým předpokladům, jakými jsou např. dodržování administrativních pravidel, včetně vedení studijní dokumentace a protokolů a zapisování zápočtů a zkoušek do studijního systému, nebo transparentnost pravidel pro uznávání studijních povinností (zápočtů a zkoušek) splněných na jiné vysoké škole.

Zvláštním problémem je zjištění, že na řadě vysokých škol nejsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, rigorózní a disertační práce, které prošly obhajobou, spolu s posudky a výsledkem obhajoby. Podle názoru AK není dostatečné, pokud jsou práce

zveřejňovány formou zpřístupnění v knihovně vysoké školy. Za optimální považuje AK zveřejňování prostřednictvím elektronického informačního systému.

Přehled všech hodnocených institucí, závěry a doporučení – viz přílohy.

Stanoviska k žádostem o akreditaci

a) studijních programů:

AK vydala v roce 2009 celkem 1815 stanovisek k žádostem o udělení, rozšíření a prodloužení platnosti akreditace. Z toho bylo 1675 stanovisek kladných a 140 záporných.

V roce 2009 pokračoval trend vysokého počtu žádostí o akreditaci doktorských studijních programů, který byl nastartován v roce 2006 novelou zákona o vysokých školách, která umožnila, aby standardní doba studia u doktorského studijního programu mohla být 4 roky. Řada vysokých škol na novelu zákona o vysokých školách reagovala tak, že předložila žádosti o akreditaci doktorských studijních programů, které byly v minulosti akreditovány se standardní dobou studia 3 roky, v podobě programů se standardní dobou studia 4 roky. Zatímco v roce 2007 se tento trend se v převážné míře týkal studijních programů z oblasti technických, přírodních věd, v letech 2008 a 2009 se rozšířil i na studijní programy z oblasti humanitních a sociálních věd.

Při projednávání žádostí o akreditace doktorských studijních programů AK důsledně dbala na posuzování výkonu pracoviště, pro které vysoká škola žádá o akreditaci, v oblasti vědy, výzkumu (resp. umělecké činnosti). Výchova kvalitních doktorandů (výzkumných pracovníků) může totiž podle názoru AK probíhat na odpovídající úrovni pouze na pracovišti, které realizuje základní výzkum (nebo základnímu výzkumu odpovídající) v oblasti vztahující se k doktorskému studijnímu programu. Znamená to, že pracoviště, pro které vysoká škola žádá o akreditaci, musí být nositelem významných domácích, příp. mezinárodních projektů a grantů (např. GAČR) v oblasti vztahující se k doktorskému studijnímu programu (resp. studijnímu oboru v případě, že se studijní program dělí na obory). Pokud o akreditaci žádá společně několik pracovišť, musí toto kritérium splňovat každé pracoviště samostatně (tj. nedostatečnost jednoho pracoviště v oblasti personálního zajištění a výzkumné činnosti nemůže být vyvážena tím, že dané pracoviště spojí své síly s jinou institucí).

Kvalitě doktorských studijních programů věnovala AK mimořádnou pozornost, neboť tyto programy hrají klíčovou úlohu v rozvoji vysokoškolského vzdělávání a vědy. Důsledkem nekvalitního, nepřiměřeného nebo nevhodného průběhu by byli špatní vysokoškolští učitelé a vědci. To by se v budoucnu velmi negativně odrazilo jak v poklesu úrovně bakalářských a magisterských programů, tak v poklesu úrovně domácího výzkumu. Realizaci doktorského programu je proto nezbytné vnímat nikoli jako pokračování nebo vyšší stupeň magisterského studia; cílem studia v doktorském programu není rozšíření profesního vzdělání či získání dalšího titulu, který by byl využitelný v běžné praxi (doktorské studium nemůže nahrazovat systém profesního vzdělávání předepsaný pro výkon jednotlivých povolání po ukončení bakalářského nebo magisterského studia). Cílem je náročná individuální vědecká příprava. Zásadní roli musí hrát napojení doktorského programu na výzkumnou činnost instituce: instituce, která realizuje nulovou výzkumnou činnost v oblasti odpovídající oboru doktorského studia, nemůže uskutečňovat doktorské programy. Základním pravidlem pro všechny doktorské programy (napříč různými vědními oblastmi) musí být jejich srovnatelnost s mezinárodně uznávanými standardy pro daný obor. Jelikož klíčovou osobou

v doktorském studiu je školitel, je třeba přijmout za závazný požadavek, aby školitelem mohl být pouze ten, kdo je aktivně zapojen do výzkumu v dané oblasti (rozumí se včetně kvalitních publikací).

Jistým trendem, který sleduje AK nejen při posuzování žádostí o akreditaci doktorských, ale i bakalářských a magisterských studijních programů, je otázka přílišného tříštění a drobení struktury studijních programů a oborů (a to i z hlediska požadavků na profesní a kvalifikační způsobilost absolventů). Příčinu tohoto stavu lze spatřovat ve snaze některých vysokých škol a jejich pracovišť akreditovat co nejvyšší počet studijních programů a oborů způsobem, kdy na úroveň studijního oboru jsou „povyšovány“ jen úzké specializace, případně dochází k tomu, že vysoká škola akredituje několik téměř totožných oborů, které se od sebe liší jen nepatrnými změnami v nabídce předmětů. AK se snaží zabránit tomuto neefektivnímu štěpení studijních programů a oborů, jehož důvody jsou převážně toliko marketingové (prvoplánově atraktivní názvy a zaměření s velmi úzce vymezeným profilem absolventa) a mají opticky zvyšovat počet akreditovaných studijních programů a oborů. AK však nemá v tomto ohledu dostatečnou oporu v zákoně, neboť platná legislativa umožňuje vydat nesouhlasné stanovisko k žádosti o akreditaci pouze z důvodu rozporu studijního programu se zákonem o vysokých školách nebo jeho nedostatečného zabezpečení.

Zcela mimořádný je i počet žádostí o akreditaci studijních programů pro výuku v cizím jazyce (nejčastěji v angličtině, v ostatních jazycích jen výjimečně). Příčinu takto vysokého počtu předložených žádostí lze vysvětlit zjednodušenými pravidly pro předkládání žádostí o akreditaci pro výuku v cizím jazyce, kdy je navrhovaný studijní program (obor) totožný se studijním program (oborem) akreditovaným v češtině. Protože AK sleduje při posuzování těchto žádostí zejména záruky poskytnuté rektorem, je možné, že některé instituce žádají o akreditaci studijních programů v cizím jazyce nikoli z důvodu reálného zájmu studijní program v cizím jazyce aktuálně uskutečňovat, ale z důvodu marketingu a optického navýšení počtu akreditovaných činností. V zásadě však AK tuto skutečnost nezkontroluje, nesouhlasné stanovisko vydává pouze v ojedinělých případech, kdy má pochyby o důvěryhodnosti nebo splnitelnosti předkládaných informací.

V roce 2009 pokračoval rovněž trend z předchozích let, kdy neuniverzitní vysoké školy žádaly o akreditaci magisterských studijních programů. V souvislosti nejen s neuniverzitními vysokými školami, ale obecně vysokoškolskými institucemi je třeba upozornit na vysoký počet nesouhlasných stanovisek AK k žádostem o akreditaci magisterských programů. Tato skutečnost odráží extenzivní snahy řady vysokých škol rozšiřovat nabídku studia o magisterský stupeň, aniž by přitom disponovaly odpovídajícím personálním, přístrojovým a informačním zajištěním, a především realizovaly odpovídající výzkumnou činnost v oboru, o jehož akreditaci žádají. V této souvislosti se AK setkávala s nepochopením podstaty výzkumné činnosti vysoké školy a vydáváním výzkumné činnosti, kterou zaměstnanci instituce realizovali v rámci svého úvazku na jiných pracovištích, za doklad kvalit vlastního pracoviště. Akreditace magisterského studijního programu předpokládá, že vysoká škola mimo jiné řeší externí výzkumné projekty, které se odborně vztahují k magisterskému studijnímu programu, o jehož akreditaci se žádá; předpokládá se rovněž participace studentů na vědecké, výzkumné, vývojové nebo umělecké činnosti.

Tradiční magisterské studijní programy (se standardní dobou studia 4 – 6 let) byly v roce 2009 akreditovány jen ve zvlášť výjimečných případech (právo a právní

věda, učitelství pro 1. stupeň základních škol, zubní lékařství, farmacie), anebo pouze na dostudování stávajících studentů.

V případě akreditace bakalářských studijních programů se AK zabývala otázkou standardní doby studia v oblasti technických věd. Zákon o vysokých školách umožňuje standardní dobu studia 3 až 4 roky. V rámci českého vysokoškolského systému je obvyklá standardní doba studia 3 roky, s výjimkou stavebních programů, kde je studium 4 leté. V poslední době však bylo možné zaznamenat zvýšený nárůst žádostí o akreditaci studijních programů se standardní dobou studia 4 roky. Hlavním argumentem vysokých škol pro udělení akreditace 4 letým bakalářským programům je vyjádření České komory autorizovaných inženýrů a techniků, která deklaruje, že inženýrskou autorizaci udělí absolventům nejméně čtyřletého vysokoškolského studia, tedy i bakalářům, pokud budou studovat čtyři roky. AK při posuzování žádostí o akreditaci vychází ze zákona o vysokých školách, který definuje standardní dobu studia jako průměrnou studijní zátěž vyjádřenou v letech. Z tohoto důvodu se AK nedomnívá, že rozvolnění bakalářského studia do 4 let zaručí vyšší úroveň absolventů těchto programů. Jako problematické AK vidí zejména prodloužování celkové standardní doby studia, tj. bakalářský + navazující magisterský program, na 6 roků a více. Pokud by měly být v technických programech akreditovány bakalářské programy se standardní dobou studia 4 roky (z důvodu například lepší uplatnitelnosti absolventů na trhu práce), standardní doba navazujících magisterských studijních programů by neměla překročit 1,5 roku.

V dalších letech se bude AK při posuzování žádosti o prodloužení akreditace studijních programů zaměřovat také na to, zdali studijní programy uskutečňované mimo sídlo vysoké školy, tj. na detašovaných pracovištích (tzv. pobočky), jsou uskutečňovány za stejných podmínek jako v sídle vysoké školy (včetně personálního zajištění). Při posuzování žádosti o prodloužení akreditace magisterských studijních programů bude hodnotit i kvalitu uskutečněných státních rigorózních zkoušek, při posuzování žádosti o prodloužení akreditace doktorských studijních programů bude věnovat pozornost odborným výkonům studentů a absolventů.

Statistika počtu akreditovaných i neakreditovaných studijních programů – viz přílohy.

b) oborů habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem:

Zatímco rok 2007 byl z pohledu akreditace oborů habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem výjimečný tím, že v jeho průběhu došlo k nové akreditaci většiny oborů, neboť platnost jejich akreditace končila právě v tomto roce, roky 2008 a 2009 představovaly návrat k běžnému stavu. AK vydala stanovisko k 30 oborům habilitačního řízení a k 26 oborům řízení ke jmenování profesorem. Ve většině případů se jednalo o nové obory. Počet nesouhlasných stanovisek byl vzhledem k počtu žádostí přiměřený (11). Důvodem pro neudělení akreditace bylo nedostatečné personální zajištění interními habilitovanými pracovníky, kteří mají v daném oboru odpovídající publikace.

Následující výrazný nárůst počtu žádostí o akreditaci oborů habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem by měl nastat vzhledem k době, na kterou byla akreditace udělována, v roce 2011.

Statistika počtu žádostí o akreditaci oborů habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem – viz přílohy.

Stanoviska k žádostem o udělení státního souhlasu

Od počátku platnosti zákona o vysokých školách (od roku 1999) do konce roku 2009 bylo AK předloženo k projednání celkem 140 žádostí o udělení státního souhlasu právnické osobě k oprávnění působit jako soukromá vysoká škola. Z těchto 140 žádostí 8 aspirovalo na univerzitní vysokou školu, ostatní žadatelé na vysokou školu neuniverzitního typu. Z celkového počtu žádostí AK doporučila udělit státní souhlas v 50 případech.

V roce 2009 AK projednala 6 žádostí o udělení státního souhlasu a ani v jednom případě nedoporučila státní souhlas udělit. Nadále pokračuje trend opakovaného podávání žádostí neúspěšnými žadateli, a to v některých případech i vícenásobného.

Prakticky všechny projekty soukromých vysokých zamýšlejí uskutečňovat studijní programy z oblastí ekonomiky, cestovního ruchu, práva, správních činností, mediálních a komunikačních studií a pedagogicko-psychologických disciplín. Jde vesměs o studijní programy, které nevyžadují vysoké finanční požadavky na technické, laboratorní či informační zajištění a u kterých se předpokládá masový zájem uchazečů, a to i uchazečů vyššího věku, studujících při zaměstnání. Z tohoto důvodu bývá často současně s prezenční formou žádáno o akreditaci kombinované formy studia.

U všech nesouhlasných stanovisek k žádostem o udělení státního souhlasu bylo zdůvodnění vázáno na nesouhlasné stanovisko k žádosti o akreditaci studijního programu. Nejčastějším důvodem nesouhlasu AK bylo nedostatečné personální zabezpečení navrženého programu.

Přehled projednaných žádostí o udělení státního souhlasu – viz přílohy.

Stanoviska ke zřízení a rozdělení fakult

AK v roce 2009 projednala žádosti 4 veřejných vysokých škol o stanovisko ke zřízení 5 fakult. Oproti předchozí zákonné úpravě není podmínkou vzniku, rozdělení, sloučení, splnutí nebo zrušení fakulty souhlasné stanovisko AK, ale jen její stanovisko. Ve 3 případech vydala AK souhlasné stanovisko, ve 2 případech stanovisko nesouhlasné. Důvodem nesouhlasných stanovisek byla nejasná profilace navržených fakult, s níž byla spojena řada rizikových faktorů (koncepce navržených fakult neposkytovala záruky rozvoje, a to i z hlediska optimálního rozvoje příslušné vysoké školy jako celku).

Celkově lze konstatovat, že i nadále dochází k expanzivnímu nárůstu počtu fakult. Nové fakulty jsou ustavovány jak na menších, tak i na velkých univerzitách. Trendem je zřizovat menší fakulty s netradičním oborovým zaměřením.

Přehled vydaných stanovisek – viz přílohy.

Stanoviska k určení typu vysoké školy

V roce 2009 se AK vyjadřovala k určení typu vysoké školy v jednom případě. Toto vyjádření bylo spojeno se stanoviskem k žádosti neuniverzitní vysoké školy o akreditaci doktorského studijního programu. Jelikož AK vydala souhlasné stanovisko k žádosti o akreditaci příslušného doktorského studijního programu, zároveň souhlasila se změnou typu vysoké školy na univerzitní.

Po výrazném výkyvu v roce 2007 došlo v této oblasti ke stabilizaci (2009 – 1 žádost, 2008 – 0, 2007 – 4, 2006 – 1, 2005 – 0).

Přehled vydaných stanovisek – viz přílohy.

Příprava dokumentů a koncepčních materiálů

V roce 2009 zveřejnila AK upravenou verzi Standardů pro studijní programy. Cílem úprav bylo posílení transparentnosti procesu posuzování žádostí o akreditaci studijních programů. Nová verze standardů (odsouhlasená na zasedání AK č. 4/2009 v září 2009) konkretizuje jednotlivé požadavky na obsah studijního programu a na jeho zabezpečení. Standardy reflektují základní logiku tvorby a posuzování studijního programu, tj. jestli obsah studia (především profilující předměty a předměty státní zkoušky) umožní naplnění cílů studia a dosažení deklarovaného profilu absolventa. V případě personálního zabezpečení se zdůrazňuje, že nejde o kvantifikaci docentů a profesorů, ale o posouzení skutečnosti, zda na vysoké škole existuje jádro dostatečně kvalifikovaných akademických pracovníků s odpovídající odbornou a publikační činností za posledních 5 let, které má dostatečný časový prostor pro rozvíjení oboru, tj. nevyučuje podstatným způsobem na jiných vysokých školách. V úvahu se rovněž bere věková struktura personálního zabezpečení studijního programu z hlediska perspektivy rozvoje studijního programu a jeho zajištění po dobu, na kterou bude platnost akreditace udělena (sleduje se působení mladší a střední generace blízké habilitacím či míra zapojení do doktorského studia). U doktorských a magisterských studijních programů je důležitá související výzkumná, vývojová, umělecká a další tvůrčí činnost. Akreditace doktorských programů je vázána na realizaci základního výzkumu (nebo základnímu výzkumu odpovídající) v oblasti vztahující se k doktorskému studijnímu programu. Pracoviště, pro které vysoká škola žádá o akreditaci doktorského studijního programu, musí být nositelem významných domácích, příp. mezinárodních projektů a grantů (např. GAČR) v oblasti vztahující se k doktorskému studijnímu programu (resp. studijnímu oboru v případě, že se studijní program dělí na obory). Akreditace magisterských programů je vázána na řešení externích výzkumných projektů, které se odborně vztahují k magisterskému studijnímu programu, o jehož akreditaci se žádá; předpokládá se rovněž participace studentů na vědecké, výzkumné, vývojové nebo umělecké činnosti.

AK se dále zabývala způsobem předkládání žádostí o akreditaci. V souvislosti se změnou standardů inovovala doporučené formuláře pro zpracování žádosti o akreditaci studijního programu, o rozšíření akreditace nebo o prodloužení platnosti akreditace. (Jde o tři typy formulářů: 1) Pro akreditaci bakalářských a magisterských programů, 2) Pro akreditaci doktorských programů, 3) Pro akreditaci, která je spojena se žádostí o udělení státního souhlasu.) Ve formulářích došlo k vypuštění některých požadavků na uvádění kvantifikovaných údajů, jejichž vyplňování představovalo pro vysoké školy nadbytečnou administrativní zátěž. V případě prodloužení platnosti akreditace je nově kladen důraz naopak na výstupy.

Podobně jako v loňském roce se AK zabývala také předkládáním žádosti v elektronické podobě a zopakovala požadavek, aby verze žádosti předkládaná na pevném elektronickém nosiči byla formálně uspořádána s ohledem na maximální přehlednost a vstřícnost k posuzovatelům, se strukturou odpovídající požadované formě žádosti předkládané v tištěné formě. V optimální podobě má jeden soubor reprezentovat jeden studijní program nebo jeden studijní obor v případě, že se program dělí na obory. Názvy souborů by neměly být příliš dlouhé a neměly by obsahovat diakritiku. AK doporučuje, aby žádosti byly předkládány ve formátech s příponami .doc, .rtf nebo .pdf.

Způsob předkládání žádosti o akreditaci bude nicméně muset být řešen komplexně v souvislosti s přípravou softwarové aplikace, která bude sloužit k technickému a administrativnímu zajištění činnosti AK. Tato aplikace by měla nahradit

v současnosti zastaralý systém databází, zpracování a distribuce žádostí. O vytvoření příslušné aplikace požádala AK ministerstvo. AK rovněž požádala ministerstvo o vytvoření samostatné webové prezentace, která odborné i laické veřejnosti zpřehlední činnost AK a zdůrazní její nezávislost.

IV. Vnější spolupráce v roce 2009

Spolupráce AK s jinými institucemi v ČR

Spolupráce AK s dalšími institucemi navázaná v předchozích letech se rozvíjela i v roce 2009. V první řadě šlo o spolupráci s reprezentacemi vysokých škol – Českou konferencí rektorů a Radou vysokých škol, jejichž představitelé se pravidelně zúčastňovali zasedání AK a svými zkušenostmi přispívali do diskusí o problémech souvisejících s kvalitou vysokého školství. Předsedkyně AK se naopak zúčastnila zasedání České konference rektorů. V roce 2009 pokračovala také spolupráce se studentskou komorou Rady vysokých škol na úrovni participace studentů v účelových pracovních skupinách pro hodnocení vysokoškolských institucí. Tato spolupráce se velmi osvědčila. Ukázalo se, že pohled studentů na vzdělávací činnost hodnocené instituce významným způsobem obohacuje práci účelových skupin. Role studentů je nezastupitelná zejména při diskusi se studenty hodnocené vysoké školy, a to jak z hlediska důvěry a otevřenosti studentských výpovědí, tak z hlediska možnosti srovnání mezi hodnocenou institucí a mateřskou vysokou školou studenta. AK předpokládá, že bude rozvíjena i v dalších letech.

Po celý rok 2009 AK rovněž úzce spolupracovala s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Zasedání AK se účastnil náměstek ministryně skupiny pro výzkum a vysoké školství a také ředitel odboru vysokých škol. Záležitosti, které ministr školství mládeže a tělovýchovy předkládal k posouzení AK, se týkaly rozkladů podaných proti rozhodnutím o neudělení akreditace. Ministr zpravidla žádal, aby se AK vyjádřila k odborným argumentům uvedeným v odůvodnění jednotlivých rozkladů.

V případech posuzování některých žádostí o akreditace studijních programů, které připravují k výkonu specifické profese (studijní programy zdravotnického zaměření), AK spolupracovala s příslušnými orgány státní správy – zejm. Ministerstvem zdravotnictví. Specifickou skupinu představují obory uskutečňované na státních vysokých školách, *Univerzita obrany v Brně* a *Policejní akademie České republiky v Praze*, které jsou řízeny příslušnými ministerstvy, tj. Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra.

Přehled vydaných stanovisek na základě výzev ministra školství, mládeže a tělovýchovy – viz přílohy.

Mezinárodní spolupráce (ENQA, CEE Network, INQAAHE, slovenská AK)

AK nadále zůstává členem významných organizací sdružující akreditační agentury, komise a další hodnotící grémia v oblasti vysokoškolského vzdělávání jak na úrovni oblastní (*Central and Eastern European Network for Quality Assurance¹ – CEE Network*), tak na úrovni celoevropské (*European Association for Quality Assurance in*

¹ *Středo a východoevropská síť agentur pro zajišťování kvality ve vysokém školství (volný překlad).*

*Higher Education*² – ENQA) a celosvětové (*International Network for Quality Assurance Agencies*³ – INQAAHE).

Zástupci AK se zúčastnili valného shromáždění „Central and Eastern European Network for Quality Assurance“ (CEE Network) 27. – 30. května 2009 ve Vilniusu (Litva), které bylo zaměřené na výměnu zkušeností s vnějším hodnocením jednotlivých národních akreditačních agentur v rámci naplňování *Standardů a směrnic pro zajišťování kvality v Evropském vysokoškolském prostoru*. O své zkušenosti se podělila Bulharská akreditační komise NEAA, student András Bohák, který se zúčastnil externího hodnocení maďarské akreditační komise HAC, prezident asociace ENQA Bruno Curvale a výkonný ředitel EQAR (The European Quality Assurance Register for Higher Education⁴).

Ve dnech 28. - 29. září 2009 se zástupci AK zúčastnili valného shromáždění „European Association for Quality Assurance in Higher Education“ (ENQA) v Barceloně (Španělsko), kde proběhla volba nového vedení této asociace včetně tří nových členů výkonného výboru. Novým prezidentem se stal Achim Hopbach z německé akreditační rady. Schvalovalo se umístění sekretariátu, které bude nadále v Helsinkách (Finsko), z důvodů vysokých poplatků v Bruselu, kam byla snaha sekretariát přemístit. Dále bylo schváleno řádné členství v asociaci dalším sedmi agenturám, prezidentská zpráva za rok 2009, zpráva tajemnice ENQA za rok 2009, pracovní plán na rok 2010, současná finanční situace a rozpočet na rok 2010, výše členských poplatků a průběh auditu asociace ENQA.

Zástupkyně AK se ve dnech 9. - 10. listopadu 2009 zúčastnila zasedání "10 Jahre Herbsttagung zur Qualität in den Hochschulen: Rückschau und neue Entwicklungen", které pořádala Německá konference rektorů (Hochschulrektorenkonferenz) v Bonnu (SRN). Kromě ohlednutí se nad deseti lety práce na podporu kvality na vysokých školách se zástupci jak německých, tak i zahraničních univerzit a vysokých škol vyjadřovali k výsledkům projektu Q/Qm. Ukazuje se, že se principy kvality a jejího zajišťování staly součástí každodenního života na školách. Dalším výstupem jednání byly nejuspěšnější modely kontroly kvality a diskuse o nadnárodním propojování systémů při zachování národních specifík - o budoucím vývoji evropského vzdělávacího prostoru na pozadí trhu vzdělávání přispěli zástupci Centre for Educational Research and Innovation OECD.

Ve dnech 19. - 21. listopadu se zástupkyně AK zúčastnila „4th European Quality Assurance Forum⁵“ – Creativity and diversity Challenges for quality assurance beyond 2010“, pořádaného na půdě Copenhagen Business School v Kodani (Dánsko). Fórum bylo zaměřeno na zmapování, nakolik národní agentury zabývající se zajišťováním kvality ve vysokém školství berou ve svém hodnocení v potaz rozmanitost jednotlivých poslání a profilů vysokoškolských institucí. Dalším cílem fóra bylo prozkoumat, jak interní i externí procesy zajišťování kvality mohou stimulovat nebo brzdit kreativitu a inovativní postupy v oblasti vysokoškolského vzdělávání.

Významným způsobem pokračovala spolupráce se slovenskou Akreditační komisí, a to zejména v oblasti předávání zkušeností z přípravy podkladů pro vnější hodnocení, které obě komise v současné době podstupují. Posilování úzké spolupráce během tohoto roku bylo taktéž uskutečňováno i personálním propojením, členstvím člena slovenské Akreditační komise v AK.

² *Evropská asociace pro zajišťování kvality ve vysokém školství.*

³ *Mezinárodní síť agentur pro zajišťování kvality (volný překlad).*

⁴ *Evropský registr pro zajištění kvality ve vyšším vzdělávání.*

⁵ *4. Evropské fórum zajišťování kvality ve vysokém školství.*

Naplňování mezinárodních kritérií (ENQA)

Vzhledem k závazkům plynoucím z členství v asociaci ENQA se AK v roce 2009 zaměřila na plnění požadavků *Standardů a směrnic pro zajišťování kvality v Evropském prostoru vysokého školství* v oblasti vnějšího hodnocení kvality. Projevilo se to především větším důrazem na sledování výsledků vnitřního hodnocení hodnocených vysokých škol, na konzistentnost rozhodování při uplatňování daných kritérií a důrazem na srozumitelnější a výstižnější formu doporučujících a zdůvodňujících komentářů. Další oblastí, kde AK postupuje významnými kroky k dodržování *Standardů a směrnic*, je již v pořadí třetí realizace vlastního vnitřního hodnocení AK a příprava i následná realizace vnějšího hodnocení AK. Podrobněji viz oddíl *Vnitřní hodnocení AK, vnější hodnocení AK*.

Naplňování standardů asociace ENQA je také podmínkou pro zapsání do seznamu EQAR (*European Quality Assurance Register for Higher Education*), na jehož vzniku se dohodli ministři z evropských zemí zodpovědní za vysokoškolské vzdělávání na summitu v Londýně v květnu 2007. Registr EQAR, který byl založen v březnu 2008, má fungovat jako instituce zastrešující kvalitu vzdělávání v rámci evropského vysokoškolského prostoru. Vzhledem k vysokým poplatkům za zapsání agentury na seznam považuje AK za rozumné uvažovat o zaslání přihlášky až v okamžiku, kdy bude ukončen proces vnějšího hodnocení (tedy nejdříve ve druhé polovině roku 2010).

Návaznost činnosti AK na vnitřní hodnocení VŠ

Akreditační komise klade stále větší důraz na sledování výsledků vnitřního hodnocení vysoké školy. Sleduje, zda vysoká škola má vlastní systém vnitřního hodnocení, jaké jsou jeho mechanismy, jakým způsobem zveřejňuje zjištěné skutečnosti a jak s nimi nakládá. Funkční systém vnitřního hodnocení vysoké školy je základním předpokladem naplňování požadavků *Standardů a směrnic pro zajišťování kvality v Evropském prostoru vysokého školství*.

AK předpokládá, že v budoucnu budou výsledky vnitřního hodnocení hrát významnou roli při posuzování žádostí o akreditaci studijních programů (zejména prodlužování platnosti akreditace).

V. Hodnocení AK

Vytvoření systému vnitřního a vnějšího hodnocení AK

Přijetí *Standardů a směrnic pro zajišťování kvality v Evropském prostoru vysokého školství* postavilo instituce, které se zabývají zajišťováním kvality ve vysokoškolském vzdělávání, do nové situace. Podle Bergenského komuniké musejí vzniknout ve všech signatářských zemích do roku 2010 dobře fungující národní systémy zajišťování kvality, které budou v co nejvyšší míře naplňovat jeho požadavky. AK většinu požadavků kladených na akreditační agentury již splňuje. Podařilo se jí implementovat systém vlastního vnitřního hodnocení, který realizuje každoročně. V červnu 2009 bylo zahájeno vnější hodnocení AK, které představuje naplňování posledního chybějícího požadavku. Předpokládá se, že vnější hodnocení bude ukončeno na jaře 2010, kdy by měla být zveřejněna i závěrečná zpráva hodnotícího grémia.

Pro naplnění *Standardů a směrnic* začala AK připravovat již v roce 2006 ve spolupráci s Akreditační komisí Slovenské republiky společný projekt. Cílem projektu byla vzájemná spolupráce při vytvoření systému vnitřního a vnějšího hodnocení AK a Akreditační komise Slovenské republiky. Projekt měl zajistit, že obě akreditační komise budou plně kompatibilní se *Standardy a směrnici*, a tedy s požadavky na členství v asociaci ENQA a na zapsání do seznamu registru EQAR. Projekt vzájemné spolupráce zahrnoval jak společné postupy při periodické realizaci vnitřního hodnocení, tak společný postup při periodické realizaci vnějšího hodnocení. Výhodou zamýšleného společného vnějšího hodnocení obou akreditačních komisí měla být vysoká míra vzájemného poznání, zkušenosti ze spolupráce při hodnocení vysokých škol (např. při hodnocení Veterinární a farmaceutické univerzity Brno a Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Praze) a vzájemná srozumitelnost jazyků (tento aspekt byl považován za zvláště důležitý, neboť se tak odbourávala nutnost veškeré dokumenty související s vnějším hodnocením překládat do angličtiny).

Zatímco vnitřní hodnocení se na české straně daří uskutečňovat podle dohodnutého projektu každoročně, od realizace a implementace společného vnějšího hodnocení bylo upuštěno. Vzájemná spolupráce v průběhu procesu nepřinášela očekávané výhody a navíc asociace ENQA podmiňovala realizaci projektu splněním požadavků, které proces spolupráce při vnějším hodnocení odsouvaly téměř až na samou hranici uskutečnitelnosti.

Průběh vnitřního hodnocení AK

V roce 2007 bylo na základě systému popsaného v předchozím oddíle realizováno první vnitřní hodnocení AK. Následně v roce 2008 byla předložena zpráva⁶ (tzv. follow-up report) o tom, jak AK ve své činnosti zohlednila doporučení vyplývající ze zprávy o jejím vnitřním hodnocení z roku 2007. Zpráva z roku 2009 se rovněž zaměřuje zejména na to, jakým způsobem a do jaké míry jsou odstraňovány již dříve zjištěné nedostatky a rizika a jak jsou naplňována doporučení konstatovaná v předchozích zprávách o vnitřním hodnocení AK z roku 2007 a 2008 (tzv. follow-up reports).

Hodnocení mělo na starosti tříčlenné hodnotící grémium, do jehož kompetence patřilo zpracování návrhu hodnotící zprávy, její předložení k projednání na zasedání AK a příprava *Zprávy o uplatňování doporučení formulovaných ve Zprávě o vnitřním hodnocení AK v letech 2007 a 2008* pro zveřejnění. Grémium pro vnitřní hodnocení pracovalo na základě volby v následujícím složení: Milan Sojka, Jan Štěpán, Petr Kyloušek. Přípravu zprávy o vnitřním hodnocení ovlivnil rovněž odchod prof. Milana Sojky, který stál u zrodu systému vnitřního hodnocení Akreditační komise a byl vůdčí osobností při přípravě zpráv o vnitřním hodnocení v letech 2007 a 2008.

Zpráva o uplatňování doporučení formulovaných ve zprávách o vnitřním hodnocení Akreditační komise v letech 2007 a 2008 byla projednána na zasedání AK č. 5/2009 a byla zveřejněna na internetových stránkách AK jak v české tak v anglické verzi. Vedle toho, že poskytuje zpětnou vazbu AK, stala se tak i důležitým podkladem pro vnější hodnocení AK, kterému je AK od června 2009 podrobena.

⁶ „Zpráva o uplatňování doporučení formulovaných ve Zprávě o vnitřním hodnocení AK ČR schválené na listopadovém zasedání AK v roce 2007“

Zprávy o vnitřním hodnocení z předchozích let přijaly šest hlavních doporučení ke zkvalitnění činnosti AK:

1. Akreditační komise by měla usilovat o zefektivnění své činnosti a vytvoření prostoru pro diskuse o koncepčních záležitostech.
2. Potřebná je další diskuse, která povede ke zpřesnění a specifikaci používaných kritérií zejména u magisterských a doktorských studijních programů a u žádostí o akreditace habilitačních a profesorských řízení.
3. Je třeba posílit vzájemnou komunikaci mezi AK a pracovními skupinami. Je nutné více sjednotit metodiku posuzování žádostí a hodnocení institucí v jednotlivých pracovních skupinách a účelových pracovních skupinách. V této souvislosti je třeba více využívat webové stránky, ale také přímého kontaktu s pracovními skupinami.
4. Je třeba se zaměřit na zlepšení informovanosti vysokých škol a širší veřejnosti o činnosti AK.
5. AK by měla usilovat o větší zapojení studentů a odborníků z praxe v pracovních skupinách a účelových hodnotících pracovních skupinách.
6. Vůči Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy je třeba vznést požadavek na zvýšení rozpočtu AK v souvislosti s novými úkoly vyplývajícími z účasti ČR v Boloňském procesu a na lepší zajištění sekretariátu AK.

V rámci naplňování citovaných doporučení přistoupila AK v roce 2009 k následujícím opatřením (v bodech):

Ad 1:

- hodnocení vysokých škol je zpravidla spojováno se stanoviskem k prodloužení platnosti akreditace studijních programů,
- podpora změny nastavení systému akreditací v rámci reformy terciárního vzdělávání tak, aby došlo k přechodu od programových akreditací k akreditaci institucí; v souvislosti s tím podpora důsledného vybudování funkčních interních systémů vysokých škol zajišťování kvality, které by příslušný přechod usnadnily,
- požadavek na zadání nové softwarové aplikace, která by zefektivnila administrativu AK,

Ad 2:

- zpracování a zveřejnění metodických pomůcek pro posuzovatele a zpracovatele žádostí,
- definování a zveřejnění zpřesněných standardů AK pro studijní programy,

Ad 3:

- důsledně uplatňována opatření týkající se pravidel členství v pracovních skupinách,
- zefektivnění počtu pracovních skupin,
- větší zapojení předsedů pracovních skupin (nečlenů AK) do diskusí o kritériích pro posuzování žádostí,
- zdůrazněna role stálé pracovní skupiny jako poradního orgánu a model třístupňového posuzování (zpracovatelé posudků – pracovní skupiny – AK),

Ad 4:

- pravidelná aktualizace webových stránek a zveřejňování všech významných materiálů; přeložení důležitých dokumentů do angličtiny a jejich zveřejnění,
- zadání řešení samostatných webových stránek Akreditační komise a jejich zpřístupnění prostřednictvím unikátní domény,
- větší pozornost věnována objasňování postupů, kritérií a standardů Akreditační komise,

Ad 5:

- zapojování studentů do činnosti účelových pracovních skupin AK při hodnocení vysokých škol,
- diskuse o zapojení odborníků z praxe a zahraničních odborníků do činnosti pracovních skupin,

Ad 6:

- pro rok 2010 se podařilo docílit navýšení rozpočtu AK, které umožní využití širšího spektra odborníků pro hodnocení vysokých škol a akreditovaných činností,
- získání podpory významných institucí (ministerstvo, školský výbor PSPČR),
- zahájení jednání o možnosti personálně posílit sekretariát AK.

Průběh vnějšího hodnocení AK

Vnější hodnocení AK bylo oficiálně zahájeno v červnu 2009. Materiálně a technicky je zajišťovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Agenturou Rady vysokých škol. Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy jmenovala na základě schváleného statutu hodnotícího grémia asociací ENQA členy grémia pro hodnocení AK a tajemníci tohoto grémia.

AK zpracovala před zahájením hodnocení obligatorní sebehodnotící zprávu v anglickém jazyce (Self-evaluation report of the Accreditation Commission), kterou spolu s přílohami (z větší části přeloženými do angličtiny) zveřejnila na svých webových stránkách. Součástí hodnocení byla návštěva zástupců grémia pro vnější hodnocení na zasedání AK (zasedání č. 5/2009 v listopadu 2009) a uskutečnění tzv. pohovorů se členy AK, členy pracovních skupin AK, zástupci ministerstva, vysokých škol, zaměstnavatelů a dalšími přímými a nepřímými účastníky procesu vnějšího zabezpečování kvality vysokoškolského vzdělávání v ČR, tzv. site-visit.

Vnější hodnocení by mělo být dokončeno v roce 2010. Se závěrečnou zprávou grémia pro vnější hodnocení AK by měla být AK seznámena na jaře 2010 a poté by zpráva měla být předána k posouzení asociaci ENQA.

VI. Přílohy

Obsah příloh:

- a) Jmenný seznam členů AK platný od 1. 1. 2009
- b) Přehled stálých pracovních skupin v roce 2009
- c) Přehled počtu členů stálých pracovních skupin AK podle institucí v roce 2009
- d) Jmenný seznam všech personálních změn u členů pracovních skupin v roce 2009
- e) Přehled zasedání AK v roce 2009
- f) Seznam účelových pracovních skupin působících v roce 2009
- g) Přehled hodnocení vysokých škol a jejich akreditovaných činností v roce 2009, včetně stručných závěrů z hodnocení
- h) Vývojová statistika počtu projednaných žádostí o akreditaci studijních programů v roce 2009
- i) Vývojová statistika počtu projednaných žádostí o akreditaci oborů habilitačního a profesorského řízení v roce 2009
- j) Přehled negativních a pozitivních stanovisek k udělení státního souhlasu k oprávnění působit jako soukromá vysoká škola
- k) Přehled stanovisek ke zřízení nových fakult veřejných vysokých škol
- l) Přehled stanovisek k žádostem o určení typu vysoké školy

a) Jmenný seznam členů AK platný od 1. 1. 2009

1. **prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.**; Fakulta mezinárodních vztahů VŠE v Praze, předsedkyně
2. **prof. Ing. Milan Sojka, CSc.**; Fakulta sociálních věd UK v Praze, místopředseda (do května 2009)
3. **prof. MUDr. Michal Anděl, CSc.**; 3. lékařská fakulta UK v Praze
4. **prof. JUDr. Milan Bakeš, DrSc.**; Právnická fakulta UK v Praze
5. **prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc.**; Ekonomická fakulta VŠB-TU Ostrava
6. **prof. RNDr. Pavel Höschl, DrSc.**; Matematicko-fyzikální fakulta UK v Praze
7. **doc. Mgr. Ing. Karel Chadt, CSc.**; ŠKODA AUTO, a.s., Ml. Boleslav
8. **prof. PhDr. Petr Kyloušek, CSc.**; Filozofická fakulta MU Brno
9. **prof. Ing. Jaromír Příhoda, CSc.**; Ústav termomechaniky AV ČR, v.v.i.
10. **prof. PhDr. Svatava Raková, CSc.**; Historický ústav AV ČR, v.v.i.
11. **prof. Ing. Jan Roda, CSc.**; Fakulta chemické technologie VŠCHT v Praze
12. **prof. RNDr. František Sehnal, CSc.**; Biologické centrum AV ČR, v.v.i.
13. **prof. Dr.phil. Peter Schmidt**; Vysoká škola Žitava/Zhořelec (SRN)
14. **prof. Dr. Ing. Jiří Sobota**; Hochschule Wiesbaden (SRN)
15. **prof. Ing. Zdeněk Strakoš, DrSc.**; Ústav informatiky AV ČR, v.v.i.
16. **prof. Ing. Antonín Stratil, DrSc.**; Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v.v.i.
17. **prof. PaedDr. Iva Stuchlíková, CSc.**; Pedagogická fakulta JU v Č. Budějovicích
18. **prof. RNDr. PhDr. Jan Štěpán, CSc.**; Filozofická fakulta UP v Olomouci
19. **prof. Vladimír Tichý, CSc.**; Hudební fakulta AMU v Praze
20. **prof. Ing. Jan Uhlíř, CSc.**; Fakulta elektrotechnická ČVUT v Praze
21. **prof. Ing. Pavol Vincúr, CSc.**; Národohospodářská fakulta EU v Bratislavě (SR)

b) Přehled stálých pracovních skupin v roce 2009

1. Biologie a ekologie
2. Ekonomie
3. Farmacie

4. Filologie a literární vědy
5. Filozofie, teologie, religionistika
6. Fyzika
7. Geovědy
8. Historie
9. Chemie
10. Lékařství
11. Matematika a informatika
12. Nelékařské zdravotnické obory
13. Pedagogika, psychologie a kinantropologie
14. Právo a bezpečnostní obory
15. Sociální vědy
16. Technické obory
17. Umění a uměnovědy
18. Veterinární medicína
19. Vojenské obory
20. Zemědělství, lesnictví a potravinářství

c) Přehled počtu členů stálých pracovních skupin AK podle institucí v roce 2009

Rok	VŠ	AV ČR	Jiné instituce	Zahraniční členové	Celkem
1999	146	21	19	9	186
2000	171	20	14	6	205
2001	171	20	15	5	205
2002	166	21	15	6	208
2003	172	21	13	6	206
2004	176	21	14	5	211
2005	177	23	15	5	220
2006	191	23	20	7	241
2007	194	23	21	6	242
2008	193	25	23	6	247
2009	200	26	22	7	254

d) Jmenný seznam všech personálních změn u členů PS v roce 2009

Pracovní skupina pro ekonomiku

V PS ukončili činnost:

prof. Ing. Ladislav Ivánek, DrSc., (Ekonomicko-správní fakulta MU)
prof. Ing. Jan Ehleman, CSc., (Hospodářská fakulta TU v Liberci)
prof. Ing. Václav Vybíhal, CSc., (Fakulta managementu a ekonomiky UTB ve Zlíně)
doc. Ing. Jiří Havel, CSc., (Fakulta sociálních věd UK v Praze)
Ing. Petr Houška (Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s.)
prof. Ing. Václav Bakule, DrSc., (Fakulta sociálně ekonomická ÚJEP v Ústí nad Labem)
prof. Ing. Jaroslav Macháček, CSc., (Národohospodářská fakulta VŠE v Praze)
doc. Ing. Hana Mikovcová, CSc. (Fakulta podnikohospodářská VŠE v Praze)

Novými členy PS se stali:

doc. Ing. Jaroslav Macháček, CSc., (Národohospodářská fakulta VŠE v Praze)
doc. Ing. Pavel Žufan, Ph.D., (Provozně ekonomická fakulta MZLU v Brně)
doc. Ing. Žižka Miroslav, Ph.D., (Ekonomická fakulta TU v Liberci)

Funkci předsedy pracovní skupiny ukončil

prof. Ing. Milan Sojka, CSc., a stal se jejím místopředsedou
prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc., se stala její předsedkyní

Pracovní skupina pro nelékařské zdravotnické obory

V PS ukončil činnost *prof. MUDr. Pravoslav Stránský, CSc.*, (Lékařská fakulta v Hradci Králové UK v Praze).

Novým členem PS se stala *doc. PhDr. Miroslava Kyasová, Ph.D.*, (Lékařská fakulta MU v Brně).

Pracovní skupina pro matematiku a informatiku

Novými členy PS se stali:

prof. RNDr. Vlastimil Křivan, CSc. (Biologické centrum AV ČR)
doc. RNDr. Jan Pícek, CSc., (Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická TU v Liberci)

Pracovní skupina pro lékařství

Novými členy PS se stali:

prof. MUDr. Jiří Mazánek, DrSc., (1. lékařská fakulta UK v Praze)
doc. MUDr. Radovan Slezák, CSc., (Lékařská fakulta v Hradci Králové UK v Praze)
doc. MUDr. Petr Bartůněk, CSc., (1. lékařská fakulta UK v Praze)
prof. MUDr. Anna Vašků, CSc., (Lékařská fakulta MU Brno)

Pracovní skupina pro pedagogiku, psychologii a kinantropologii

Novou členkou PS se stala:

doc. PaedDr. Marie Kocurová Ph.D., (Fakulta pedagogická ZU v Plzni)

Pracovní skupina pro fyziku

Novými členy PS se stali:

prof. RNDr. Miroslav Mašláň, CSc., (Přírodovědecká fakulta UP v Olomouci)
doc. RNDr. Pavel Krtouš, Ph.D., (Matematicko-fyzikální fakulta UK v Praze)

V PS ukončil činnost:

prof. RNDr. Miroslav Hrabovský, DrSc., (Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s.)

Pracovní skupina pro filologii a literární vědu

Novou členkou PS se stala:

PhDr. Renáta Pípalová, Ph.D. (Pedagogická fakulta UK v Praze)

V PS ukončili činnost:

doc. PhDr. Jan Čermák, CSc., (Filozofická fakulta UK v Praze)

prof. Dr. Marek Nekula, (Universität Regensburg)

Pracovní skupina pro umění a uměnovědy

V PS ukončil činnost:

prof. akad. soch. Tomáš Ruller (Fakulta výtvarných umění VUT v Brně)

Pracovní skupina pro biologii a ekologii

Novým členem PS se stal:

doc. Mgr. Vladimír Sládek, Ph.D. (Přírodovědecká fakulta UK v Praze)

Pracovní skupina pro geovědy

Ustavení pracovní skupiny pro geovědy:

prof. RNDr. Milan Novák, CSc., (Přírodovědecká fakulta MU v Brně) – předseda pracovní skupiny

doc. Ing. Radomír Grygar, CSc., (Hornicko-geologická fakulta VŠB -TU Ostrava)

doc. RNDr. Martin Mihajlevič, CSc., (Přírodovědecká fakulta UK v Praze)

RNDr. Karel Žák, CSc., (Geologický ústav AV ČR)

prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc., (Přírodovědecká fakulta UP v Olomouci)

doc. RNDr. Jiří Blažek, Ph.D., (Přírodovědecká fakulta UK v Praze)

prof. RNDr. Rudolf Brázdil, DrSc., (Přírodovědecká fakulta MU v Brně)

doc. Ing. Petr Rapant, CSc., (Hornicko-geologická fakulta VŠB -TU Ostrava)

prof. Ing. Bohuslav Veverka, DrSc., (Fakulta stavební ČVUT v Praze)

doc. RNDr. Josef Ježek, CSc., (Přírodovědecká fakulta UK v Praze)

Pracovní skupina pro právo a bezpečnostní obory

V PS ukončil činnost:

doc. JUDr. Michaela Židlická, Dr. (Ústavní soud ČR)

e) Přehled zasedání AK v roce 2009

Zasedání AK	místo	Počet přítomných členů AK
1. zasedání 26. - 28. 1	Kamenice nad Lipou	16
2. zasedání 6. - 8. 4.	Hejnice	18
3. zasedání 15. - 17. 6.	Vyškov	19
4. zasedání 14. - 16. 9.	Medlov	19
5. zasedání 23. - 25. 11.	Litomyšl	19

f) Seznam účelových pracovních skupin působících v roce 2009

- Složení účelové pracovní skupiny pro druhou etapu hodnocení doktorských studijních programů na uměleckých vysokých školách konkrétně v oblastech

dramatického, filmového a televizního, hudebního a tanečního umění na Akademii múzických umění v Praze (AMU v Praze): *Vladimír Tichý - předseda, Petr Kratochvíl, Ivan Poledňák, Miloš Horanský, Zoja Mikotová, Lubomír Slavíček, Jaromír Blažejovský, Jiří T. Kotalík, Stanislav Zippe, Lubomír Spurný a zástupce studentské komory Rady vysokých škol.*

- Složení účelové pracovní skupiny pro druhou etapu hodnocení doktorských studijních programů na uměleckých vysokých školách konkrétně na Janáčkově akademii múzických umění v Brně: *Vladimír Tichý – předseda, Petr Kratochvíl, Ivan Poledňák, Miloš Horanský, Zoja Mikotová, Lubomír Slavíček, Jaromír Blažejovský, Jiří T. Kotalík, Stanislav Zippe, Lubomír Spurný a zástupce studentské komory Rady vysokých škol.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení Vysoké školy regionálního rozvoje, s.r.o., Praha: *Jana Geršlová – předsedkyně, prof. Milan Sojka, Jiří Patočka, Petr Richter, Marek Hodulík, Jiří Smrčka.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení Moravské vysoké školy Olomouc, o.p.s.: *Milan Sojka – předseda, Ladislav Ivánek, prof. Ing. Bohumil Král, zástupce nominovaný Studentskou komorou Rady vysokých škol Marek Hodulík a tajemník AK Jiří Smrčka*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení University of New York in Prague, s.r.o.: *Vladimíra Dvořáková – předsedkyně, Svatava Raková, Milan Sojka, Blanka Říchová, Petr Vymětal a dva zástupci studentské komory Rady vysokých škol Radovan Igljar a Jiří Mašín.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení Anglo-americké vysoké školy, o.p.s.: *Vladimíra Dvořáková – předsedkyně, Svatava Raková, Milan Sojka, Blanka Říchová, Petr Vymětal a dva zástupci studentské komory Rady vysokých škol Radovan Igljar a Jiří Mašín.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení poboček Bankovního institutu Vysoké školy, a.s.: *Jana Geršlová – předsedkyně, Bohumil Král, Lumír Kulháněk, Pavol Vincúr, Karel Chadt, Jan Roda, Pavel Höschl, Milan Sojka, Petr Kyloušek, Jan Uhlíř, Vladimíra Dvořáková, Jiří Mareš, Věra Mulačová, Jan Pour, Iva Mikovcová.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení Západo-moravské vysoké školy Třebíč, o.p.s.: *Zdeněk Strakoš – předseda, Pavel Höschl, Vladimíra Dvořáková, Pavel Zezula, Jiří Patočka, Jana Geršlová.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení Soukromé vysoké školy ekonomické Znojmo, s.r.o.: *Jana Geršlová – předsedkyně, Karel Chadt, Jaroslav Macháček, Petr Hajný.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení Vysoké školy polytechnické Jihlava: *Jan Uhlíř – předseda, Jan Roda, Miroslav Liška, Valérie Tóthová, Jana Geršlová.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení doktorských studijních programů z oblasti oborových didaktik přírodních věd: *Iva Stuchlíková – předsedkyně, Jan Roda, František Sehnal, Pavel Höschl, Antonín Stratil, Miroslav Hušek, Marie Tichá, Miroslav Papáček, Leoš Dvořák, Tomáš Janík, Dag Hrubý.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni: *Iva*

Stuchlíková – předsedkyně, Vladimíra Dvořáková, Petr Kyloušek, Svatava Raková, Josef Málek, Vladimíra Spilková, Karel Frömel, Jiří Němec, Pavel Hösch, Marie Vítková, Jiří Mareš, Alena Nohavová.

- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení kvality akreditovaných činností Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni – doktorský studijní program a státní rigorózní zkoušky: *Vladimíra Dvořáková – předsedkyně, Pavel Höschl, Jaromír Příhoda, Karel Chadt, Svatava Raková, Jan Roda, Vladimír Sládeček, Radim Boháč, Josef Fiala.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení detašovaných pracovišť Evropského polytechnického institutu, s.r.o., Kunovice: *Jana Geršlová – předsedkyně, Jan Uhlíř, Pavol Vincúr, Jan Štěpán, Petr Hajný.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení doktorských studijních programů na uměleckých vysokých školách 2. – Akademie múzických umění v Praze a Janáčkova akademie múzických umění v Brně: *Vladimír Tichý – předseda, Petr Kratochvíl, Ivan Poledňák, Miloš Horanský, Zoja Mikotová, Lubomír Slavíček, Jaromír Blažejovský, Jiří T. Kotalík, Stanislav Zippe, Lubomír Spurný.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení akreditovaných činností Vysoké školy finanční a správní, o.p.s., Praha, zaměřené na průběh studia v bakalářských a magisterských studijních programech: *Vladimíra Dvořáková – předsedkyně, Pavel Höschl, Karel Chadt, Svatava Raková.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení Vysoké školy Karlovy Vary, o.p.s.: *Vladimíra Dvořáková – předsedkyně, Svatava Raková, Pavel Höschl, Jan Roda, Jaromír Příhoda, Radim Boháč, Vladimír Sládeček, Josef Fiala.*
- Složení účelové pracovní skupiny pro hodnocení doktorských studijních programů na Fakultě ekonomiky a managementu Univerzity obrany v Brně: *Miroslav Liška – předseda, Jana Geršlová, Petr Kyloušek, Miroslav Rousek.*

V pracovních skupinách působili rovněž členové nominovaní Studentskou komorou Rady vysokých škol:

- *Jiří Mašín, Tomáš Krejch, Iglar Radovan, Jiří Kohout, Adam Dočekal, Marek Hodulík a Petr Soukeník*

g) Přehled hodnocení vysokých škol a jejich akreditovaných činností v roce 2009, včetně stručných závěrů z hodnocení

Zasedání 1/2009

Hodnocení Moravské vysoké školy Olomouc, o.p.s.

Závěry a doporučení:

MVŠO je relativně dobře fungující neuniverzitní vysoká škola, která uspokojivě zajišťuje uskutečňovaný bakalářský studijní program. Dílčí problémy shledala AK v personálním zabezpečení studia, ve vybavení knihovny knihovními fondy a v hodnocení kvality studia studenty. Při celkovém hodnocení silných a slabých stránek činnosti MVŠO dospěla AK k následujícím doporučením vedení MVŠO:

- 1) Personální zabezpečení. Vedení MVŠO by mělo věnovat i nadále zvýšenou pozornost kvalitě personálního zabezpečení výuky. Současná struktura

habilitovaných pracovníků odpovídá spíše exaktně zaměřeným studijním programům. Pro rozvoj studijního programu *Ekonomika a management* je nezbytné zvýšit zejména podíl interních pracovníků a zlepšit personální zajištění předmětů z oblasti managementu.

- 2) Tvůrčí činnost. Dále rozpracovat a konkretizovat záměr výzkumné, vývojové a další tvůrčí činnosti. Tvůrčí činnost musí být provázána se vzdělávací činností vysoké školy a vyučující musí publikovat v oblastech, jejichž výuku zajišťují.
- 3) Struktura studijních předmětů. Rozšířit nabídku volitelných předmětů orientovaných na cizojazyčnou průpravu. Zvážit, zda početní prahy u volitelných předmětů nezesnadňují profilaci studentů.
- 4) Studentské hodnocení výuky. Zvýšit povědomí u studentů o možnosti výuku hodnotit. Zvážit možnosti seznámení studentů s výsledky studentských hodnocení a s tím souvisejícími opatřeními, která byla přijata – vytvoření zpětné vazby ve vztahu k hodnotiteli.
- 5) Administrace studia. Zlepšit elektronickou komunikaci studijního oddělení se studenty. Rozšířit úřední hodiny studijního oddělení, případně nabídnout studentům kombinovaného studia alternativní komunikační kanál. Flexibilně informovat studenty o aktuálních změnách ve výuce. Rozdělit výuku jazyků na základě úrovně znalosti jazyka.
- 6) Knihovna a informační zajištění. Systematicky rozšiřovat knižní fond, prodloužit otevírací dobu knihovny a zvážit možnost absenčních výpůjček. Dobudovat bezdrátové připojení k internetu (WIFI).

Závěry k akreditaci studijního programu

- 1) AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace bakalářského studijního programu *Ekonomika a management* se studijními obory *Podniková ekonomika a management, Management a ekonomika ve veřejné správě a Podnikové informační systémy*, se standardní dobou studia 3 roky, formou studia prezenční a kombinovanou, na dobu platnosti 6 let.
- 2) AK požaduje, aby MVŠO předložila po 3 letech kontrolní zprávu, jakým způsobem jsou naplňována výše uvedená doporučení.

Hodnocení Vysoké školy regionálního rozvoje, s.r.o., Praha

Závěry a doporučení:

VŠRR je menší neuniverzitní vysokou školou, která se věnuje oblasti regionalistiky. V současnosti se nachází v náročnějším období svého rozvoje, kdy se ukazuje, že další úspěšná činnost podmíněna uskutečněním zásadní stabilizace akreditovaného studijního programu. Hlavním úkolem vedení školy je vytvořit podmínky pro rozvoj personálního zabezpečení interními habilitovanými pracovníky a absolventy doktorského studia (výzkumně orientovanými do problematiky regionalistických disciplín), kteří mají s VŠRR uzavřen pracovní poměr v rozsahu plného úvazku a v rámci svého pracovního poměru vyvářejí pro VŠRR i tvůrčí činnost. Pouze jejich prostřednictvím lze budovat dobře fungující vysokoškolské prostředí. Při celkovém hodnocení silných a slabých stránek činnosti VŠRR dospěla AK k následujícím doporučením vedení VŠRR:

- 1) AK konstatuje významné nedostatky v oblasti personální zajištění studijního programu a doporučuje, aby vedení VŠRR věnovalo zvýšenou a maximální pozornost personálnímu rozvoji školy, především v oblasti personálního

zabezpečení profilujících předmětů z oblasti regionalistiky. V této souvislosti doporučuje věnovat pozornost i personálnímu zajištění výuky na detašovaném pracovišti v Jablonci nad Nisou.

- 2) Tvůrčí činnost vysoké školy úzce souvisí s jejím personálním zajištěním. Souběžně se zlepšením personální situace je proto nezbytné vytvářet podmínky pro rozvoj odborné a tvůrčí činnosti VŠRR. Zaměřovat se na témata regionalistiky, orientovat se na spolupráci s institucemi, proto které by tvůrčí potenciál VŠRR mohl být přínosem (vč. orgánů státní správy a územní samosprávy).
- 3) Prohloubit propracovanost nabídky volitelných předmětů ve vztahu k odbornému zaměření a jazykovým znalostem posluchačů. Doplnit chybějící paletu právních disciplín (zejm. správní předměty).
- 4) Propracovat podmínky studia prezenční a kombinované formy tak, aby splňovala podmínky dané požadavky ke studiu. Zlepšit časové rozvržení studia vzhledem k možnostem školy a potřebám posluchačů.
- 5) Zvýšit kvalitu studijních opor pro distanční část kombinované formy studia.
- 6) Vhodněji zadávat témata bakalářských prací tak, aby konkrétněji odpovídala profilu absolventa oboru *Regionální rozvoj*.
- 7) Větší důraz klást na efektivní vnitřní hodnocení školy a především na vytvoření zpětné vazby vůči studentům.
- 8) Výrazně zkvalitnit knihovnu, zejména její vybavení profilujícími periodiky z oblasti regionalistiky, posílení počtu svazků event. k možnosti přímé výpůjčky studentům, včetně napojení na možnost internetového připojení a využití dalších informačních zdrojů. Zřídit studovnu. Zajistit dostupnost studijních pomůcek a knihovního fondu i pro potřeby detašovaného pracoviště v Jablonci nad Nisou.
- 9) Zavést elektronickou správu studia a informační systém školy, který by umožnil prostupnost přes webové stránky (elektronické zapisování zkoušek, sdělování výsledků, vypisování termínů, sdělení studijního oddělení apod.) Totéž zajistit i pro fungování detašovaného pracoviště v Jablonci nad Nisou.

Závěry

- 1) AK v souladu s § 85 odst. 1 zákona o vysokých školách doporučuje, aby VŠRR odstranila zjištěné významné nedostatky a předložila Akreditační komisi v lednu 2010 zprávu o personálním zabezpečení studijního programu (v rozsahu formulářů H žádosti o akreditaci studijního programu) a po dvou letech zprávu o naplňování výše uvedených doporučení.
- 2) Samostatně předložit v lednu 2010 zprávu o zajištění studijního programu na detašovaném pracovišti v Jablonci nad Nisou.

Zasedání 2/2009

Hodnocení konzultačních středisek a detašovaných pracovišť Bankovního institutu Vysoké školy, a.s., Praha

Závěry a doporučení:

Uskutečňování studijních programů na pobočkách BIVŠ vykazuje závažné nedostatky. Tato skutečnost souvisí zejména s nedostatečným personálním zabezpečením studijních programů uskutečňovaných na pobočkách, jejich nedostatečným zajištěním po stránce

informační a technické a rovněž s tím, že se na pobočkách nerealizuje související tvůrčí a výzkumná činnost. Charakter poboček neodpovídá standardnímu vysokoškolskému prostředí.

Podrobnější rozvedení:

- Nedostatečné personální zabezpečení. Na pobočkách až na výjimky nevyučují pedagogové ze sídla vysoké školy. Vyučující jsou získáváni obvykle z regionu, ve kterém pobočka působí. Řada pedagogů pochází ze středních škol, místních vysokých škol a praxe. Kvalifikace a odborná činnost vyučujících neodpovídá v naprosté většině nároků na personální zabezpečení bakalářských a magisterských studijních programů a jejich oborů. Vyučující ve velké míře postrádají vědeckou, případně vědecko-pedagogickou kvalifikaci, postrádají odpovídající odborné zázemí vlastní publikační činnosti a výzkumu v přednášených předmětech, a tedy nemají předpoklady pro zabezpečování teoretických předmětů na vysoké škole. U většiny vyučujících se navíc jedná pouze o externisty, s nimiž je uzavírána dohoda o provedení práce. Pedagogové, kteří vyučují na pobočkách, se z naprosté většiny nevyskytují v žádostech o akreditaci studijních programů a jejich oborů, na jejichž základně byla akreditace udělena, resp. platnost akreditace prodloužena. Stav personálního zabezpečení na pobočkách je tedy v rozporu s podmínkami, za kterých byla akreditace udělena.
- Nedostatečné informační zabezpečení. Pobočky zajišťují přístup pouze k učebním pomůckám vydávaným BIVŠ. Tyto pomůcky však mohou sloužit jen jako základní studijní opora nahrazující nebo doplňující přednášky, ale nemohou být považovány za skutečnou odbornou literaturu. Pobočky přístup k odborné literatuře nezajišťují, odborná knihovna či studovna na žádné z poboček neexistuje. Studenti nemají na pobočce přístup k základním periodikům svého oboru (a to jak domácím, tak zahraničním). Skutečnost, že se v rámci vysokoškolského studia spokojují s běžně dostupnými zdroji na internetu a učebními texty (případně zdroji, které naleznou v souvislosti s výkonem svého povolání) znamená, že nezískávají základní návyky odborné práce a zvykají si pracovat s lehce dostupnými, ale zároveň většinou nekvalitními zdroji. Nejsou zakoupeny žádné databáze pro přístup k odborným periodikům. To vše má pak zjevné dopady i na literaturu, za které je čerpáno při psaní kvalifikačních prací.
- Tvůrčí a výzkumná činnost. Na pobočkách se nerealizuje téměř žádná tvůrčí činnost, což přímo souvisí s vysokým procentem externistů, kteří zajišťují výuku na pobočkách. Vyučující se zapojují do tvůrčí činnosti v sídle školy jen v případech, jde-li o vyučující, kteří zároveň působí v sídle školy (těch je ovšem jen velmi málo). Tím dochází k tomu, že studenti nejsou zapojováni do odborné činnosti pracoviště, což je neudržitelné především tam, kde je realizováno magisterské studium. Neexistencí související tvůrčí a výzkumné činnosti získává vzdělávací činnost na pobočkách výrazně středoškolský charakter.
- Kvalifikační práce. Obhájené bakalářské práce spíše odpovídají nárokům vzdělávacích programů vyšších odborných škol (k dispozici však byly jen na některých pobočkách). Projevuje se v nich nedostatek odborných zkušeností vedoucích prací (pedagogové, kteří nevykazují žádnou vlastní publikační činnost, mohou jen obtížně vést studenty k odborné práci) – minimální poznámky, citace ze sekundární literatury typu slovníky či internet. Vedení bakalářských prací na pobočkách s absolventskými ročníky je kumulováno do rukou jen několika pedagogů, z čehož vyplývá nedostatek prostoru se studentům věnovat. Obhájené

práce i s posudky nejsou dosud v souladu se zákonem o vysokých školách zveřejněny, podle informace vedení BIVŠ se zveřejnění na vnitřní síti připravuje. K dispozici je prozatím pouze jejich seznam.

- Organizace a technické zabezpečení. Pobočky fungují ve značné míře jako samostatné jednotky, a i přes snahu centra o vedení, je obtížné kvůli jejich vysokému počtu je řídit. Minimálně v některých střediscích „Řídící jednotkou“ je vedoucí pobočky, který má na starosti nejen organizaci studia, ale také nábor nových studentů, tvorbu rozvrhů a zajišťování pedagogů z regionu. Prostředí ve většině poboček je výrazně středoškolské a nemotivující, zcela chybí základní tvůrčí činnost. Studenti sice dostávají informace o dění v Praze, konferencích apod., ale většinou se neúčastní. Sledují ale dění v BIVŠ, např. v interní soutěži „Bankéř roku“ – se účastnili i studenti z poboček (v loňském roce první dvě místa získaly Karlovy Vary). Na pobočkách navštívených ÚPS se v minulosti nekonala žádná odborná akce (související např. regionální problematikou). Vysoká škola je signalizována ve většině poboček pouze označením na budově, ve které je umístěna (kromě Klatov/Sušice, kam se pobočka nově přestěhovala, tam označení chybí). V některých pobočkách jsou úřední desky se základními informacemi, jinde chybějí.
- Studenti na pobočkách. Studenti zpravidla oceňují činnost vedoucích poboček (s výjimkou některých poboček na Slovensku) a také možnost studovat v blízkosti svého bydliště. Výraznější kritika z řad studentů se objevovala na všech pobočkách jen k informačnímu systému. Výhrady k vyučujícím byly minimální, způsob výuky, zkoušení a náročnost zadávaných úkolů studentům vyhovuje. Kritika zveřejňování podmínek pro konání státních zkoušek zaznívala na pobočkách ve Slovenské republice. Konzultace s vyučujícími probíhají většinou po e-mailu, několikrát se objevila i možnost i telefonického spojení, přímé konzultace byly uváděny jako možné v Praze (na pobočce v některé z místností, které jsou k dispozici po skončení výuky). Témata bakalářských a diplomových prací jsou vypisována katedrami, studenti si mohou případně dohodnout téma s vyučujícím. Studenti mají stejná práva jako v sídle vysoké školy – tedy mohou využívat pražskou knihovnu, studovnu a další zdroje.

Doporučení a opatření

1. AK shledala při hodnocení poboček BIVŠ závažné nedostatky v uskutečňování studijních programů a jejich oborů mimo sídlo vysoké školy a v souladu s § 85 odst. 1 zákona o vysokých školách požaduje, aby BIVŠ neprodleně zjednal nápravu. Je nutné:
2. Zajistit, aby kvalita personálního zabezpečení výuky na pobočkách, odpovídala stavu deklarovanému v žádostech o udělení, resp. prodloužení platnosti akreditace. Výuka na pobočkách musí být zajišťována stejnými pracovníky jako v sídle vysoké školy, aby byla zabezpečena stejná úroveň a kvalita výuky. Vyučující z regionu je akceptovatelný jen ve výjimečných případech (jako např. cizí jazyky, odborná praxe, aplikační předměty a cvičení).

Celkově se zaměřit na zlepšení personálního zabezpečení výuky: zvýšit počet interních vyučujících s vědeckou či vědecko-pedagogickou kvalifikací (prof., doc., Ph.D., CSc.) Sledovat, zda vyučující publikují v oboru, který přednášejí. Vyučující, kteří svou odbornou způsobilost neprokazují tvůrčí, výzkumnou a odbornou publikační činností v oboru, vysokoškolskou výuku teoretických předmětů zajišťovat nemohou. Vyučující bez vlastních publikací v oboru nemohou vést ani bakalářské a diplomové práce.

Nejpozději do 31. srpna 2009 předložit AK aktuální přehled personálního zabezpečení studijních programů a jejich oborů uskutečňovaných na pobočkách (včetně kopií uzavřených pracovních závazků pro výuku na pobočkách) pro kontrolu, zda personální zabezpečení odpovídá akreditaci.

3. Změnit řízení poboček (systém vazby mezi vysokou školou a pobočkou). Každá pobočka musí být řízena přímo ze sídla vysoké školy. Vedoucí pobočky musí obstarávat pouze čistě organizační záležitosti a nezasahovat do vzdělávací činnosti, která se uskutečňuje na pobočce.
4. Výrazně omezit počet poboček. Současný vysoký stav je neudržitelný, neboť znemožňuje kvalitně personálně zajistit výuku na všech pobočkách. V některých případech si navíc pobočky i vzájemně konkurují.

AK doporučuje uzavřít pobočky v České republice v Blatné, Plzni (jejich uzavření bylo již deklarováno vedením BIVŠ), Jihlavě, Vyškově a Karviné, zvážit existenci Břeclavi. Ve Slovenské republice ukončit činnost poboček v Žilině, Povážské Bystrici, Bratislavě, Košicích, Bardějově, Prievidzi a Rimavské Sobotě, jak bylo již deklarováno vedením BIVŠ.

AK nedoporučuje za stávajícího stavu otevírat další pobočky BIVŠ, a to ani mimo území České a Slovenské republiky.

Nejpozději do 31. srpna 2009 předložit AK aktuální zprávu o stavu poboček a plán jejich koncentrace a uzavírání ve výhledu jednoho až dvou let.

5. V divizi BIVŠ ve Slovenské republice vytvořit standardní vysokoškolské prostředí s interními akademickými pracovníky (s pracovními poměry v rozsahu plných úvazků), řádně fungujícími katedrami a vlastním výzkumem. Zaměřit se na předložení žádosti o udělení státního souhlasu ve Slovenské republice a získání slovenské akreditace, v případě neúspěchu zvážit další působení na Slovensku.
6. Vyřešit nedostatečné informační zajištění studia na pobočkách. Zajistit základní české odborné časopisy pro přístup na pobočkách; nakoupit databáze, které umožní přístup k placeným zdrojům ze zahraničí.

Každá vysoká škola, ale zvláště vysoká škola, která zajišťuje výuku převážně kombinovanou formou studia, musí mít zajištěn perfektně fungující informační systém jako základní pilíř opor pro studenty. Neexistenci vlastních odborných knihoven na pobočkách a chybějící možnost přístupu k odborným časopisům v tištěné či elektronické formě neskýtá záruky řádného zabezpečení studijního programu. Jiné informační zdroje než vlastní mohou informační systém vysoké školy doplňovat, ale ne nahrazovat.

7. Řešit prostorové vybavení poboček. Vysokoškolskou výuku nelze realizovat v neupravených a nepřizpůsobených prostorách základních, středních či vyšších odborných škol. Prostředí musí odpovídat standardům vysokoškolské výuky.

Vytvoření vysokoškolského prostředí představuje nejen kvalitně vybavené posluchárny a seminární místnosti audio-vizuální technikou, ale hlavně vytvoření tvůrčího prostředí pro studenty, kteří vypracovávají své bakalářské a diplomové práce. Možnost bezprostředního kontaktu s vedoucími prací a přímé zapojení do tvůrčí vědecké/odborné problematiky řešené na vysoké škole je neodmyslitelnou součástí výchovy vysokoškolských studentů.

8. Zveřejnit obhájené bakalářské a diplomové práce (i s posudky) v informačním systému BIVŠ.

9. AK upozorňuje, že zjištěné nedostatky jsou natolik závažné, že v případě, že nebudou neprodleně odstraněny, navrhně přijmout opatření podle § 85 odst. 2 zákona o vysokých školách.

**Hodnocení doktorských studijních programů na uměleckých vysokých školách 1. –
výtvarná umění (Akademie výtvarných umění v Praze a Vysoká škola
uměleckoprůmyslová v Praze)**

Závěry a doporučení

1. VŠUP v Praze

U obou doktorských studijních programů, uskutečňovaných VŠUP v Praze byla v roce 2005, resp. 2008 prodloužena platnost akreditace a je zřejmé, že vysoká škola naplňuje prostor, který si v žádosti o prodloužení platnosti akreditace – v návaznosti na původní akreditaci – vytyčila. Kvalita realizace studia je daná kvalitou pedagogického sboru. Není pochyb o tom, že je obsazen vesměs silnými a renomovanými osobnostmi. Předložený přehled témat realizovaných a obhájených doktorských disertací a předložené disertační práce též dokládají smysluplnost a kvalitu koncepce i realizace hodnoceného doktorského studia.

AK doporučuje VŠUP v Praze:

- 1) Vytvořit adekvátní podmínky k institucionalizaci výzkumné činnosti, např. vytvořením výzkumného pracoviště.
- 2) Dbát na vyšší efektivitu v rámci doktorského studia (nízké počty absolventů v poměru k počtu přijatých) a dodržovat zásadu nenavyšovat uměle počet studentů na úkor vysokých nároků.
- 3) Věnovat pozornost průběžnému zkvalitňování kvalifikační skladby pedagogů.

2. AVU v Praze

Vedení AVU v Praze má jasnou vizi doktorského studijního programu *Výtvarná umění* a je schopno objektivně zhodnotit silné i slabé stránky konkrétního naplňování této vize i hledat řešení problémů. Vzhledem ke všem faktům uvedeným v textu hodnotící zprávy lze konstatovat vysokou úroveň doktorského studijního programu *Výtvarná umění* na AVU v Praze. K tomu přispívá též kvalitní složení pedagogického sboru, složeného vesměs z významných a renomovaných osobností oboru. Předložený přehled témat realizovaných a obhájených doktorských disertací a předložené disertační práce též dokládají smysluplnost a kvalitu koncepce i realizace hodnoceného doktorského studia.

AK doporučuje AVU v Praze:

- 1) Zkvalitnit věkovou strukturu akademických pracovníků, konkrétně usilovat o větší generační vyváženost.
- 2) Motivovat pedagogy a studenty k zapojení do domácích i zahraničních symposií, kolokvií a dalších možností konzultací v oboru výtvarná tvorba.
- 3) Dbát na vyšší efektivitu v rámci doktorského studia (nízké počty absolventů v poměru k počtu přijatých) a dodržovat zásadu nenavyšovat uměle počet studentů na úkor vysokých nároků.

Zasedání 3/2009

Hodnocení Anglo-americké vysoké školy, o.p.s., Praha

Závěry:

AAVŠ uskutečňuje bakalářské a magisterské studijní programy v souladu s podmínkami deklarovanými v žádostech o akreditace studijních programů a oborů, nedochází k výraznějším odchylkám od profilu absolventa. V některých studijních oborech nebyli dosud absolventi. Výuka je dobře organizována, studenti jsou v kontaktu s vyučujícími a jsou jim vytvářeny vhodné podmínky pro studium i pomoc. Situace v personálním zabezpečení se sice lepší, byli získáni někteří špičkoví pracovníci ze zahraničí, ale i nadále je potřeba věnovat kvalifikačnímu růstu a personální stabilizaci pozornost. Na vysoké škole se realizuje tvůrčí a výzkumná činnost, řeší se vědecké granty, je ovšem potřeba výzkum více propojovat se vzdělávací činností. AK by považovala za vhodné, aby se zahraniční vyučující více integrovali do české vědecké komunity.

Celkovou atmosféru na vysoké škole lze hodnotit pozitivně; komunikace mezi studenty, vyučujícími a vedením školy je kvalitní. Nedostatky, které účelová pracovní skupina zjistila, se týkají některých formálních náležitostí kvalifikačních prací a jejich posudků v elektronické podobě. Vhodné by bylo i výrazněji promýšlet témata prací.

AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace všech studijních programů do 31. července 2015 (sjednocení platnosti akreditace studijních programů s platností akreditace navazujícího magisterského studijního programu *International Relations and Diplomacy*).

Doporučení:

- 1) Zlepšit formální náležitosti bakalářských a magisterských prací a zajistit jejich dálkovou přístupnost.
- 2) Prověřit vypisovaná témata a jejich souvislosti s profilem absolventa, zhodnotit výsledky prvních absolventů magisterského studia v nových oborech.
- 3) Prohloubit kontakty vyučujících s českou odbornou komunitou, posílit i odraz regionu ve výuce (studijní literatura), prohloubit zahraniční spolupráci ve výzkumu i výuce.
- 4) Zaměřit odbornou, výzkumnou a tvůrčí činnost více ve směru uskutečňovaných studijních programů.
- 5) Zkvalitnit personální zabezpečení. Posílit jádro vyučujících, kteří by působili na AAVŠ v pracovním poměru v rozsahu plného úvazku a neměli významnější zakotvení na jiných pracovištích. Zaměřit se zejména na mladé perspektivní pracovníky s ukončeným doktorským studiem či v závěrečné fázi doktorského studia s výraznější publikační aktivitou.
- 6) Posílit publikační aktivitu vyučujících i v českém prostředí. Využít relativně velké množství zahraničních spolupracovníků k rozšíření odborné spolupráce se zahraničím.

AK požaduje předložit kontrolní zprávu o naplnění těchto doporučení v červnu 2011 i s přístupem k obhájeným bakalářským pracím.

Hodnocení University of New York in Prague, s.r.o.

Závěry:

UNYP realizuje bakalářské studijní programy v souladu s podmínkami deklarovanými v žádostech o akreditace studijních programů a oborů, nedochází k výraznějším odchylkám od profilu absolventa. Výuka je dobře organizována, studenti jsou v kontaktu s vyučujícími a jsou jim vytvářeny vhodné podmínky pro studium i pomoc. V posledních letech dochází ke stabilizaci vyučujících, ke zlepšování jejich odborné kvalifikace. Celková atmosféra ve škole je dobrá, komunikace mezi studenty, vyučujícími a vedením školy je kvalitní.

Nedostatky, které AK zjistila, se týkají nezveřejňování bakalářských prací a jejich posudků v elektronické podobě, nízká úroveň bakalářských prací, především podcenění formálních stránek závěrečných prací (zvládnutí „řemesla“), malá publikační činnost vyučujících a celkově slabá tvůrčí či odborná činnost ve škole. Na některé tyto nedostatky vedení školy reagovalo již v průběhu hodnotícího procesu, přijatá strategie by mohla postupně problémy řešit.

AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace všech studijních programů na 4 roky (tak, aby došlo ke sjednocení data platnosti akreditace). Zároveň považuje za nezbytné, aby vedení UNYP věnovalo úsilí stabilizaci a celkovému zlepšení kvality personálního zabezpečení i výuky (zejména závěrečných prací). AK nedoporučuje za stávajícího stavu přípravu nových programů ani další expanzi akreditovaných oborů.

Doporučení:

- 1) Zlepšit kvalitu bakalářských prací (témata, práce s vědeckým aparátem, jasná strukturace práce atd.) AK doporučuje připravit základní manuál pro studenty i vyučující, jak má bakalářská práce vypadat.
- 2) Prohloubit kontakty vyučujících s českou odbornou komunitou, posílit i odraz regionu ve výuce (studijní literatura).
- 3) Prohloubit odbornou a publikační činnost vyučujících (v souvislosti s uskutečňovanými studijními programy) – dle nově navržené strategie.
- 4) Zveřejnit bakalářské práce i s jejich posudky – dle navrženého harmonogramu (práce z roku 2009 do srpna 2009, předchozí do konce roku 2010).
- 5) Věnovat pozornost rozvoji knihovny a zlepšení informačního systému.

AK požaduje předložit kontrolní zprávu o naplnění těchto doporučení v červnu 2011 i s přístupem k obhájeným bakalářským pracím.

Zasedání 5/2009

Hodnocení doktorského studijního programu a průběhu státních rigorózních zkoušek na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni

Závěry a doporučení:

Uskutečňování doktorského studijního programu a státních rigorózních zkoušek na FP ZČU bylo silně ovlivněno nestandardním prostředím, které znemožňovalo jejich plnou transparentnost. AK zjistila celou řadu nedostatků s různým stupněm závažnosti. Netransparentnost se týkala přijímacího řízení, průběhu studia v doktorském programu, jmenování členů komisí pro státní zkoušky, výběru oponentů, způsobu hlasování, způsobu vedení dokumentace a zveřejňování prací, u kterých proběhla obhajoba atd. To umožňovalo, aby vedle řádného studia, jehož výstupem byly kvalitní disertační práce, a řádného rigorózního řízení, probíhalo doktorské studium a státní rigorózní zkoušky

nestandardním způsobem, a tedy aby úspěšně prošly obhajobou i práce, které nesplňovaly základní požadavky.

Doporučení

1. Stabilizovat situaci na fakultě. Zavést funkční mechanismy, které jsou standardní pro vysokoškolské prostředí. Provést revizi vnitřních předpisů fakulty. Usilovat o maximální transparentnost všech procesů.
2. Dbát na dodržování přesných administrativních pravidel, včetně vedení studijní dokumentace a protokolů a zapisování zápočtů a zkoušek do studijního systému atd.
3. Stanovit pravidla pro uznávání studijních povinností (zápočtů a zkoušek) splněných na jiné vysoké škole. V souvislosti s tím prověřit a stanovit pravidla pro uznávání splněných povinností v programu celoživotního vzdělávání při přijetí do studijního programu.
4. Posoudit průběh studia jednotlivých absolventů doktorského studijního programu a standardní průběh státních rigorózních zkoušek Komisí pro prověřování studia absolventů a průběhu rigorózního řízení na FP ZČU. U studií a prací, u nichž bude shledáno podezření „nestandardnosti“, provést hlubší rozbor odborníky mimo fakultu (zvážit využití softwaru pro odhalování plagiátu).
5. Stabilizovat personální zabezpečení fakulty (snížit počet pracovníků a zároveň výrazně omezit aktivity vyučujících jinde).
6. Zaměřit se na mladé perspektivní pracovníky, jejich akademický růst a publikační aktivitu. U mladých pracovníků stanovit realistický plán jejich odborného rozvoje a kariérního růstu (včetně zapojení do doktorských programů, obhajob disertačních prací a přípravy k habilitacím).
7. Sledovat a každoročně hodnotit publikační aktivity akademických pracovníků v oblastech, jejichž výuku zajišťují, a ve způsobu obvyklém pro příslušné obory.
8. Vytvořit motivační prostředí pro získání výzkumných grantů (jejichž příjemcem bude FP ZČU) a rozvoj mezinárodní spolupráce. Stanovit priority výzkumu.
9. Zajistit vyrovnanou kvalitu disertačních a rigorózních prací na standardní úrovni, s výběrem témat odpovídajícím jednotlivým oborům. Témata disertačních prací by měla navazovat na výzkumná zaměření fakulty. Oponenty jak u disertačních, tak u rigorózních prací by měly významné odborné autority, které se zabývají výzkumnou činností v oblasti, která je předmětem řešení příslušné práce. Zvážit možnost, aby jeden z oponentů byl externím odborníkem (mimo ZČU).
10. Elektronicky zpřístupňovat bakalářské, diplomové, rigorózní a disertační práce, které prošly obhajobou, spolu s posudky a výsledkem obhajoby. Implementovat systém odhalování plagiátů.

Doporučení k akreditaci studijních programů

1. U doktorského studijního programu *Teoretické právní vědy* se studijními obory *Občanské právo, Trestní právo, Obchodní právo* vzhledem ke zjištěným závažným nedostatkům AK navrhuje ve smyslu § 85 odst. 2 písm. a) zákona o vysokých školách Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy omezení akreditace spočívající v zákazu přijímat ke studiu uchazeče. AK doporučuje, aby FP ZČU doktorský studijní program konsolidovala a po té rozhodla, které obory doktorského studia (s ohledem na personální zabezpečení a vědeckou činnost) se do budoucna pokusí obhájit.

2. U magisterského studijního programu *Právo a právní věda* se studijním oborem *Právo* AK požaduje vzhledem ke zjištěným závažným nedostatkům nekonat státní rigorózní zkoušky a neudělovat titul JUDr. Konání státních rigorózních zkoušek je znovu možné až po zavedení standardních funkčních mechanismů, konsolidaci doktorského studijního programu a projednání níže požadované zprávy AK.
3. AK doporučuje Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy aby v souladu s § 53 odst. 3 jmenovalo další odborníky do zkušebních komisí pro státní zkoušky ve všech studijních programech uskutečňovaných na FP ZČU.
4. AK požaduje předložení kontrolní zprávy o situaci na fakultě, realizovaných reformách a naplňování výše uvedených doporučení. Zpráva by měla rovněž obsahovat výsledky činnosti Komise pro prověřování studia absolventů a průběhu rigorózního řízení na FP ZČU. AK požaduje, aby zpráva byla Akreditační komisi předložena nejpozději do 15. května 2010.
5. AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace doktorského studijního programu *Teoretické právní vědy* se studijním oborem *Obchodní právo* na dobu, na kterou je udělena platnost akreditace studijních oborů *Občanské právo* a *Trestní právo*.
6. U doktorského studijního programu *Teoretické právní vědy* se studijními obory *Mezinárodní právo*, *Právní dějiny* a *Ústavní právo* AK trvá na svém původním stanovisku – neudělení akreditace.

Hodnocení Vysoké školy polytechnické Jihlava

Závěry

VŠPJ je poměrně krátkodobě fungující vysokoškolskou institucí neuniverzitního typu. Podstatnou úlohu v jejím fungování hraje napojení na praxi a charakter regionální instituce. Jako taková má své logické místo v kraji Vysočina. Na činnosti VŠPJ je patrné velké úsilí jejich představitelů o vytvoření stabilní a konkurenceschopné vysoké školy, které je třeba ocenit. Přesto se VŠPJ potýká s některými problémy, jejichž příčiny lze spatřovat ve skutečnosti, že VŠPJ vznikala v prostředí bez předchozí vysokoškolské tradice, a v prozatím krátké době jejího rozvoje.

VŠPJ uskutečňuje výuku v bakalářských studijních programech ve struktuře odpovídající žádostem o jejich akreditaci. Velkým problémem však je personální zabezpečení studia, neboť až na výjimky profesori a docenti, ale i další akademičtí pracovníci souběžně pracují na dalších většinou veřejných vysokých školách, přičemž souběžné úvazky dosahují v součtu v některých případech až 2,7, což vytváří pochybnosti o fyzické zvladatelnosti vzdělávacích, tvůrčích a akademických povinností na vysoké škole. Především však nelze u těchto vyučujících předpokládat, že budou studentům během týdne dostatečně k dispozici, že budou vytvářet akademické prostředí a podílet se na rozvoji studijních oborů a tvůrčí činnosti VŠPJ. Věková struktura není vyhovující a nelze očekávat, že by si vychovali během působení na VŠPJ své nástupce. Vážná situace je zejména u nelékařských zdravotnických oborů, kde jsou úvazky velmi nízké, a tudíž i přítomnost přednášejících na škole se omezuje na krátké časové intervaly, což mění vysokou školu na instituci, která pouze „zprostředkuje vysokoškolské vzdělání“.

Doporučení

1. Stabilizovat personální zabezpečení studijních programů uskutečňovaných VŠPJ a optimalizovat kvalifikační strukturu (odpovídající oborové orientaci).

2. Zaměřit se na mladé perspektivní pracovníky, jejich akademický růst a publikační aktivitu. U mladých pracovníků stanovit realistický plán jejich odborného rozvoje a kariérního růstu (včetně zapojení do doktorských programů a obhajob disertačních prací).
3. Každoročně hodnotit vývoj v personální oblasti s důrazem na výši úvazků a aktivity habilitovaných učitelů působících na VŠPJ a s důrazem na kontrolu postupu doktorských studií kmenových pracovníků.
4. Snížit pedagogické zatížení odborných asistentů a lektorů, aby se mohli též věnovat tvůrčí práci – aktivně rozvíjet kvalifikaci.
5. Koncentrovat se na stabilizaci stávajících studijních programů a oborů, nikoli na expanzi směrem k oborům dalším.
6. Nastartovat vlastní tvůrčí činnost VŠPJ v oblastech souvisejících se vzdělávací činností. Definovat odborné priority pro jednotlivé oblasti. Využít spolupráci s praxí a zapojení studentů (např. prostřednictvím zadávání témat bakalářských prací).
7. Podstatným způsobem zvýšit publikační aktivitu akademických pracovníků v oblastech vlastní výuky a ve způsobu obvyklém pro příslušné obory (primárně se orientovat na renomované odborné časopisy s celostátním nebo mezinárodním dopadem). Zvážit vytvoření motivačních prvků na podporu publikační aktivity interních vyučujících.
8. Výrazně omezit uznávání odborných předmětů absolvovaných na vyšší odborné škole.
9. Odstranit neprůhlednost v uznávání zkoušek tím, že ve studijních spisech bude dokladováno, na které vysoké škole student předmět absolvoval a jaký byl jeho obsah.
10. Věnovat větší pozornost zadávání témat bakalářských prací tak, aby tématicky odpovídaly oboru studia a vyžadovaly samostatnou odbornou práci studenta. Pro posuzování prací a pro práci v komisích pro jejich obhajoby zapojit pracovníky z vysokých škol, kde jsou již víceleté zkušenosti s bakalářským studiem.

Závěry k akreditaci studijních programů

1. AK požaduje předložení kontrolní zprávy o tom, jak jsou výše uvedená doporučení naplňována a nedostatky odstraňovány k 31. říjnu 2010. Do té doby je nutné prokázat podstatné zlepšení zejména ve stabilizaci personálního zabezpečení. U studijního programu „Ošetrovatelství“ konstatuje AK nedostatky ve smyslu § 85 odst. 1 zákona o vysokých školách spočívající v nedostatečném personálním zabezpečení a požaduje zjednání nápravy.
2. AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace všech stávajících bakalářských studijních programů a jejich oborů na dobu platnosti do 31. 10. 2013.

Hodnocení Soukromé vysoké školy ekonomické, s.r.o., Znojmo

Závěry

SVŠE Znojmo je mladou vysokoškolskou institucí neuniverzitního typu. Podstatnou úlohu v jejím fungování hraje napojení na region, ve kterém rozvíjí svou činnost (Znojmo). SVŠE Znojmo uskutečňuje výuku v bakalářských studijních programech ve struktuře odpovídající žádostem o jejich akreditaci. Velkým problémem však je personální zabezpečení studia. Současný stav je proto třeba vidět jako přechodný;

vytvoření stability v personální oblasti se neobejde bez dalšího úsilí. Je však nutnou podmínkou pro udržení a rozvoj vysoké školy.

Doporučení

1. Stabilizovat personální zabezpečení studijních oborů. Cílem musí být vytvoření stabilního jádra interních akademických pracovníků s dostatečným podílem vyučujících s odpovídající publikační činností (tj. publikace v oblasti, jejichž výuku zajišťují) a kvalifikací (doc., prof., Ph.D.), kteří budou na SVŠE Znojmo dlouhodobě v pracovním poměru v rozsahu plného úvazku a nebudou mít významnější zakotvení na jiných pracovištích. Jádro vyučujících by mělo být formováno v oblasti profilujících předmětů jednotlivých studijních oborů.
2. Zvážit souběh pedagogických a manažerských povinností u vedení SVŠE Znojmo a zároveň snížit personální závislost SVŠE Znojmo na jiných vysokých školách.
3. Zaměřit se na mladé perspektivní pracovníky, jejich akademický růst a publikační aktivitu. U mladých pracovníků stanovit realistický plán jejich odborného rozvoje a kariérního růstu (včetně zapojení do doktorských programů a obhajob disertačních prací).
4. Podporovat kvalitní publikační aktivitu akademických pracovníků, spojenou se jménem SVŠE Znojmo, v oborech, které vyučují.
5. Rozvíjet vlastní tvůrčí činnost SVŠE Znojmo jako instituce v oblastech souvisejících se vzdělávací činností. AK doporučuje i přes existující náklonnost vedení města a regionu lepší využití spolupráce na konkrétních úkolech, především větším zapojením do řešení bakalářských prací.
6. Zlepšit kvalitu bakalářských prací po formální i obsahové stránce, zvážit dosavadní systém hodnocení vedoucími prací a oponenty.
7. Při přijímání absolventů programů VOŠ dbát s maximální pečlivostí na transparentnost přijímaných rozhodnutí.
8. Vytvořit efektivní systém vnitřního hodnocení vysoké školy. Propracovat systém studentského hodnocení, které by mělo následovat po ukončení každého semestru a po ukončení každého předmětu a zahrnovat i zpětnou vazbu.
9. Zlepšit vybavení knihovny především časopiseckou a zahraniční literaturou a dalšími informačními zdroji.

Závěry k akreditaci studijních programů

1. AK požaduje ve smyslu § 85 odst. 1 zákona vysokých školách zjednaní nápravy zjištěných nedostatků a ve shodě s výše uvedenými body. AK zároveň požaduje předložení kontrolní zprávy o tom, jak jsou doporučení naplňována a nedostatky odstraňovány k 31. říjnu 2010. Do té doby je nutné prokázat podstatné zlepšení zejména ve stabilizaci personálního zabezpečení.
2. AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace všech stávajících bakalářských studijních programů a jejich oborů na dobu platnosti do 31. 10. 2013.
3. AK upozorňuje, že pokud by kontrolní zpráva neprokázala přesvědčivým způsobem odstranění popsanych nedostatků, navrhla by přijmout opatření podle § 85 odst. 2 zákona o vysokých školách.

Hodnocení Západoomoravské vysoké školy Třebíč, o.p.s.

Závěry a doporučení

ZMVŠ uskutečňuje výuku v bakalářských studijních programech ve struktuře odpovídající žádostem o jejich akreditaci. Velkým problémem však je personální zabezpečení studia – škola prošla v nedávné minulosti zjevně velmi kritickým obdobím, ve kterém téměř došlo k rozpadu sboru akademických pracovníků, zajišťujících výuku. V poslední době je patrná velká snaha vedení ZMVŠ o stabilizaci akademického sboru. Přesto je potřeba vidět současný stav stále jako přechodný; vytvoření stability v personální oblasti se neobejde bez dalšího úsilí. Je však nutnou podmínkou pro udržení školy. AK hodnotí velmi pozitivně realistické sebehodnocení ZMVŠ a otevřenost komunikace s účelovou pracovní skupinou při přípravě materiálů i při návštěvě ZMVŠ. Mezi zjištěnými nedostatky je nejzávažnější (kromě výše zmíněného pedagogického zabezpečení a publikační aktivity akademických pracovníků) nevyrovnaná kvalita závěrečných prací a jejich posudků. Témata prací by měla odpovídat oborům studia. Zjištěné nedostatky se týkají zejména studijních oborů Management a marketing a Veřejnosprávní studia.

Doporučení

1. Stabilizovat personální zabezpečení studia. Zejména vytvořit stabilní jádro kvalitních interních akademických pracovníků aktivních ve výzkumu v oblastech, jejichž výuku zajišťují, a s výsledky prokázanými odpovídající kvalitní publikační činností, kteří budou na ZMVŠ dlouhodobě v pracovním poměru v rozsahu plného úvazku a nebudou mít významnější zakotvení na jiných pracovištích. Jádro vyučujících by mělo být formováno v oblasti profilujících předmětů jednotlivých studijních oborů.
2. Podstatným způsobem zvýšit publikační aktivitu akademických pracovníků v oblastech vlastní výuky a ve způsobu obvyklém pro příslušné obory (primárně se orientovat na renomované odborné časopisy s celostátním nebo mezinárodním dopadem). Zvážit vytvoření motivačních prvků na podporu publikační aktivity interních vyučujících.
3. Zaměřit se na mladé perspektivní pracovníky, jejich akademický růst a publikační aktivitu. U mladých pracovníků stanovit realistický plán jejich odborného rozvoje a kariérního růstu (včetně zapojení do doktorských programů a obhajob disertačních prací).
4. Zajistit vyrovnanou kvalitu závěrečných prací na standardní úrovni, s výběrem témat odpovídajícím studovaným oborům. Posílit kontrolu prací vznikajících ve spolupráci s praxí, stejně jako kontrolu kvality jejich hodnocení.
5. Zpřístupnit elektronicky bakalářské práce, které prošly obhajobou, spolu s posudky a výsledkem obhajoby.
6. Při zkrácené formě studia (týká se zejména studia absolventů VOŠ a programů CŽV) dbát s maximální pečlivostí na transparentnost přijímaných rozhodnutí. Příjímání zkouška konaná před komisí musí u každého ze žadatelů ověřit znalosti odpovídající prvním dvěma letům (VOŠ) či příslušné části předmětů v rámci maximálně povoleného 60% limitu (CŽV) standardního studia. V případě absolventů VOŠ nemohou být uznávány teoretické oborově profilové předměty, které musí v zásadě vždy být absolvovány formou vysokoškolského studia. Systematizace individuálních studijních plánů (bloková výuka o víkendech) v podstatě znamená obcházení neakreditované kombinované formy studia. Je proto nezbytné předložit nejpozději k datu odevzdání kontrolní zprávy 31. 10. 2010 kvalitně připravenou žádost o akreditaci kombinované formy ve všech akreditovaných oborech prezenčního studia.

7. Prohloubit vlastní tvůrčí a odbornou činnost ZMVŠ jako instituce.
8. Navázat spolupráci s jinými vysokými školami, které uskutečňují obsahově obdobné studijní programy. Podpořit zahraniční mobilitu studentů.
9. Vytvořit efektivní systém vnitřního hodnocení vysoké školy, který by zahrnoval jak studentská hodnocení výuky, tak hodnocení akademických pracovníků, hodnocení jednotlivých činností (vzdělávací, tvůrčí, sociální atd.) a složek vysoké školy (včetně administrativy a managementu).
10. Stabilizovat informační zajištění studijních programů. Pořídit základní časopiseckou literaturu pro jednotlivé studijní obory (zvážit zakoupení přístupu k elektronickým databázím). Uvažovat o vybavení knihovny učebními texty vydávanými pro příslušné obory/předměty studia na zavedených školách.

Závěry k akreditaci studijních programů

1. AK požaduje ve smyslu § 85 odst. 1 zákona o vysokých školách zjednání nápravy zjištěných nedostatků a ve shodě s výše uvedenými body. AK zároveň požaduje předložení kontrolní zprávy o tom, jak jsou doporučení naplňována a nedostatky odstraňovány k 31. říjnu 2010. Do té doby je nutné prokázat podstatné zlepšení zejména ve stabilizaci personálního zabezpečení, zaznamenat prokazatelný trend v nárůstu publikační aktivity (zejména ve směru kvality) a doložit plnou transparentnost všech rozhodnutí týkající se zkrácené formy studia. Nejpozději k datu odevzdání kontrolní zprávy 31. 10. 2010 je nutné předložit kvalitně připravenou žádost o akreditaci kombinované formy ve všech akreditovaných oborech prezenčního studia.
2. AK souhlasí s prodloužením platnosti akreditace všech stávajících bakalářských studijních programů a jejich oborů na dobu platnosti do 31. 10. 2013.
3. AK upozorňuje, že pokud by kontrolní zpráva neprokázala přesvědčivým způsobem odstranění popsáných nedostatků, navrhla by přijmout opatření podle § 85 odst. 2 zákona o vysokých školách.

h) Vývojová statistika počtu projednaných žádostí o akreditaci studijních programů v roce 2009

Srovnání stavu s rokem 2008. Údaje zvýrazněné proloženým písmem jsou za rok 2009

žádosti	obory doktorských SP		obory magisterských/ navazujících magisterských SP		obory bakalářských SP	
	souhlas	nesouhlas	souhlas	nesouhlas	souhlas	nesouhlas
VŠ						
akreditace	373 279	7 26	1/152 17/101	19/24 0/28	148 68	29 29
prodlouž. akreditace	43 263	0 3	175/106 77/69	0/0 0/0	268 301	0 0
rozšíření akreditace	27 28	2 8	1/145 2/97	0/8 0/15	177 134	40 33

+návrh omezení akreditace	0 7	-	0/0 0/1	-	0 6	-
VOŠ & VŠ podle §81	-	-	-	-	5 14	0 0
VŠ & ústavy AV a další výzkumná pracoviště podle §81	211 224	0 0	0/0 0/1	-	-	-

+ u některých oborů AK současně s prodloužením akreditace navrhla její omezení.

i) Vývojová statistika počtu projednaných žádostí o akreditaci oborů habilitačního a profesorského řízení za rok 2009

Srovnání údajů za léta 2008 a 2009. Údaje za rok 2009 jsou zvýrazněny proloženě.

	hab. řízení	prof. řízení	Celkem
doporučeno	32 24	28 21	60 45
nedoporučeno	0 6	1 5	1 11

j) Přehled negativních a pozitivních stanovisek k žádostem o udělení státního souhlasu k oprávnění působit jako soukromá vysoká škola

V roce 2009 AK posuzovala 6 žádosti o udělení státního souhlasu, z toho u 5 žádostí vydala nesouhlasné stanovisko (v závorce je označení příslušného zasedání AK)⁷:

Vysokou školu správních a ekonomických studií, a.s., Most (2/2009)

Vysokou školu sociálních a pedagogických studií, s.r.o., Josefův Důl u Mladé Boleslavi (02/2009)

Vysokou školu aplikované psychologie, s.r.o., Terezín, (3/2009)

Vysokou školu obchodně-podnikatelskou, s.r.o., Praha, (3/2009)

Vysokou školu sociálních a pedagogických studií, s.r.o., Josefův Důl u Mladé Boleslavi (5/2009)

k) Přehled stanovisek ke zřízení nových fakult veřejných vysokých škol

V roce 2009 AK posuzovala žádosti 4 veřejných vysokých škol o stanovisko ke zřízení 5 fakult, z toho ke 3 žádostem o stanovisko vydala souhlasné stanovisko:

Žádost o stanovisko ke zřízení Fakulty informačních technologií Českého vysokého učení technického v Praze

⁷ Projednávání žádosti ARCHIP – Architectural Institut in Prague, s.r.o., (4/2009) o udělení státního souhlasu AK přerušila a vyžádala si doplnění žádosti.

Žádost o stanovisko ke zřízení Fakulty rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Žádost o stanovisko ke zřízení Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

ke 2 žádostem vydala nesouhlasné stanovisko:

Žádost o stanovisko ke zřízení Fakulty sociální práce Univerzity Hradec Králové

Žádost o stanovisko ke zřízení Fakulty technicko-přírodovědecké Univerzity Hradec Králové

l) Přehled stanovisek k žádostem o určení typu vysoké školy

V roce 2009 AK posuzovala 1 žádost o určení typu vysoké školy, u které AK souhlasila se změnou typu školy na univerzitní:

Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., Praha (03-09)